TRZECIE SPRAWOZDANIE

C. K. PAŃSTWOWEJ

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1894/5.

LWÓW.
NAKŁADEM C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.
CZCIONKAMI PIERWSZEJ ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE.
1895.

TRZECIE SPRAWOZDANIE

C. K. PAŃSTWOWEJ

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1894/5.

LWÓW.
NAKŁADEM C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.
CZCIONKAMI PIERWSZEJ ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE.
1895.

I. KRONIKA ZAKŁADU.

Czwarty rok istnienia Państwowej Szkoły przemysłowej we Lwowie rozpoczął się jak i poprzednie dnia 15. września 1894 uroczystem nabożeństwem w kościele archikatedralnym obrz. łać. i zakończył w podobny sposób dnia 13. lipca 1895.

Okres powyższy obejmuje dalsze organizacyjne sprawy zakładu, którego rozwój prawidłowy w myśl istniejącego statutu szkoły, jest prawie na ukończeniu.

Zakład wziął udział w powszechnej Wystawie krajowej, a Dyrekcya zaznacza z zadowoleniem, że okazy szkoły wystawione w pawilonie Wydziału krajowego, zyskały u wszystkich zwiedzających uznanie pod każdym względem. O pochlebnej ocenie działalności szkoły przez Najjaśniejszego Pana, tudzież dostojników państwowych, znachodzą się osobne notatki poniżej.

Wszelkie ważniejsze zdarzenia, dotyczące szkoły oraz zarządzenia wydane w ubiegłym roku szkolnym, podane są w chronologicznym porządku, mianowicie:

Wysokie c. k. Namiestnictwo udziela reskryptem z dnia 28. lipca 1894 L. 60151 Dyrektorowi zakładu, p. Zygmuntowi Gorgolewskiemu, jednomiesięczny urlop i porucza na ten czas zastępstwo profesorowi, p. Władysławowi Kłapkowskiemu.

Pan Hr. Latour, szef sekcyjny w Ministerstwie Wyzn. i Ośw., zwiedził dnia 5. sierpnia, w towarzystwie wiceprezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej, p. Dr. Michała Bobrzyńskiego, budynek szkolny, tudzież wystawę robót zakładu na Powszechnej Wystawie krajowej i wyraził oprowadzającemu go Dyrektorowi swoje zadowolenie z powodu nader korzystnego wrażenia, jakie tak całość Wystawy, jak poszczególne okazy wystawowe na nim sprawiły.

Wysokie c. k. Namiestnictwo mianuje Dyrektora zakładu, architekta i radcę budownictwa, p. Z. Gorgolewskiego, reskryptem

z dnia 13. sierpnia 1894 L. 62930 zastępcą członka komisyi egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o posadę budowniczego.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. zaprowadza „Wykazy osobowe“ (Standes-Ausweise) i poleca reskrytem z dnia 6. sierpnia 1894 L. 18782 przedkładanie takowych bezpośrednio Wys. c. k. Ministerstwu na dniu 1. listopada każdego roku dla grona nauczycielskiego, a osobno dla sił pomocniczych i dla służby.

Jego Cesarska Królewska Apostolska Mość Najjaśniejszy Pan Franciszek Józef I, zaszczyciwszy Powszechną Wystawę krajową Swą Najdostojniejszą Osobą, raczył zwiedzić także i pawilon, w którym się mieściły okazy szkoły i do Dyrektora zakładu wyrazić kilkakrotnie Swe Najwyższe zadowolenie z dotychczasowej działalności szkoły. Mianowicie wielka ilość i różnorodność wystawionych przedmiotów, oraz, obok piękności form, ich bardzo staranne wykończenie, zyskały uznanie Najjaśniejszego Pana.

Wysokie c. k. Namiestnictwo uwiadamia Dyrekcyę zakładu rozporządzeniem z dnia 30. sierpnia 1894 L. 69.956 o zarządzeniu J. E. p. Ministra Wyzn. i Ośw., dotyczącem zwiedzenia Wystawy krajowej w dniu 17. września przez Dyrektorów i kierowników zakładów przemysłowych w Galicyi pod przewodnictwem c. k. krajowego inspektora szkół p. J. Frankego, i o nastąpić mającej potem konferencyi w sprawie uregulowania zapomóg dla niezamożnych uczniów państwowych zakładów dla nauki przemysłowej w Galicyi.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. mianuje reskryptem z dnia 7. sierpnia 1894 L. 16284 artystę malarza i prow. nauczyciela zakładu, p. Tadeusza Rybkowskiego, c. k. rzeczywistym nauczycielem dla malarstwa dekoracyjnego i rysunku figuralnego w IX. kl. rangi, z prawomocnością od 1. września 1894, udzielając mu zarazem dyspensy od przekroczonego wieku, a wliczając mu w lata służby państwowej pięcioletnią praktykę zawodową, przyznaje zarazem jeden dodatek pięcioletni.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. mianuje reskryptem z dnia 24. sierpnia 1894 L. 19243 suplenta gimn. w Brodach, p. Karola Sorysa, począwszy od dnia 1. września 1894, zastępcą nauczyciela w zakładzie dla języka polskiego i niemieckiego.

Wysokie c. k. Namiestnictwo zawiadamia reskryptem z dnia 21. września 1894 L. 75943, że zaprowadzone przez c. k. Radę szkolną krajową „Zawiadomienia szkolne“ uważane być mają przy przyjęciu uczniów do zakładu, jako świadectwa, o ile one dotyczą szóstego roku nauki i wykazują postęp co najmniej „dostateczny“.

Wysokie c. k. Namiestnictwo mianuje reskryptem z dnia 26. września 1894 L. 76629, Alfreda Józefa Berezowskiego sługą szkolnym, a zarazem palaczem centralnej ogrzewalni i dozorcą motoru gazowego.

Radca dworu, p. Hauffe, profesor politechniki we Wiedniu i inspektor przemysłu metalowego w c. k. państwowych szkołach przemysłowych, zwiedził w dniu 16. października zakład, a mianowicie jego warsztaty ślusarskie.

Wysokie c. k. Namiestnictwo zawiadamia Dyrekcyę reskryptem z dnia 5. listopada 1894 L. 79542 o zamiarze postawienia wniosku do Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. w celu wysłania profesora Bruchnalskiego do zwiedzenia fabryk wyrobów drzewnych po za obrębem Galicyi.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. zatwierdza reskryptem z dnia 28. września 1894 L. 17354 prowizoryczny plan nauki dla IV. kursu szkoły dla przemysłu artystycznego, na rok szkolny 1894/95.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. zatwierdza reskryptem z dnia 27. września 1894 L. 11983 prowizorycznie plan i program nauki działu budowlanego, na rok szkolny 1894/95, z tą zmianą, że kurs ma trwać od 1. listopada 1894 do 15. kwietnia 1895.

Wskutek zapytania się Dyrekcyi zakładu, przesyła przełożeństwo zboru izraelickiego we Lwowie pismem z dnia 11. listopada 1894 L. 1714 spis tych głównych świąt izraelickich, w których uczniowie wyznania mojżeszowego winni być uwolnieni od nauki teoretycznej i praktycznej.

Wysokie c. k. Namiestnictwo stabilizuje na zajmowanych posadach reskryptem z dnia 12. listopada 1894 L. 91737 sługi szkolne: Warnickiego Wilhelma i Hnatowa Jerzego z prawomocnością od 19. listopada 1893 roku, a Ostrowskiego Michała od 26. listopada 1893.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. zatwierdza re-

skryptem z dnia 18. listopada 1894 L. 91737 rzeczywistego nauczyciela zakładu, p. Edwarda Pietscha, w zawodzie nauczycielskim i nadaje mu zarazem tytuł c. k. profesora.

Wysokie c. k. Ministerstwo zatwierdza reskryptem z dnia 22. listopada 1894 L. 24262 zarządzone przez Dyrekcyę przyjęcie artysty malarza, p. Stanisława Kaczor-Batowskiego, na nauczyciela pomocniczego dla rysunków odręcznych na kursie przemysłowym uzupełniającym za osobną remuneracyą, jakoteż zezwala równocześnie na poruczenie nauki konstrukcyi budowniczych i rysunków osobnemu nauczycielowi pomocniczemu.

Wysokie c. k. Ministerstwo zatwierdza reskryptem z dnia 8. grudnia 1894 L. 27806 poruczenie nauk budowniczych na rok szkolny 1894/5 p. Łucyanowi Baeckerowi, architektowi, koncesyonowanemu budowniczemu i autoryzowanemu geometrze.

Dyrekcya zakładu stawia dnia 11. grudnia 1894 L. 838 i 15. grudnia 1894 L. 848 wnioski do Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. dotyczące udzielenia stolarzom i tokarzom, tudzież ślusarzom artystycznym i budowlanym, którzy tutejszą szkołę z dobrym postępem ukończą, prawo do otwarcia i samoistnego prowadzenia rzemiosła.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. zatwierdza reskryptem z dnia 22. listopada 1894 L. 24581 p. Tadeusza Münnicha w zawodzie nauczycielskim i nadaje mu zarazem tytuł c. k. profesora.

Dnia 15. stycznia 1895 raczył J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. Dr. Madejski zwiedzić zakład w towarzystwie J. E. p. Namiestnika Kazimierza hr. Badeniego, p. wiceprezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej Dr. Michała Bobrzyńskiego, tudzież inspektora krajowego dla szkół przemysłowych p. Frankego i obu pp. prezydentów miasta Lwowa.

Po przywitaniu przez dyrektora zakładu, poproszony został Jego Excellencya do kancelaryi Dyrekcyi i tam raczyli w przedłożone album szkoły wpisać swe nazwiska J. E. p. Minister i J. E. p. Namiestnik. Poczem Dyrektor zakładu oprowadzał dostojnych gości po wszystkich ubikacyach szkoły objaśniając cel ich i przeznaczenie. J. E. szczególnie podobały się przedmioty zgromadzone w sali gotowych robót. Natomiast zwrócił J. Excellencya uwagę na wadliwe umieszczenie kuźni ślusarskiej w suterynach.

Wysokie c. k. Namiestnictwo zawiadamia Dyrekcyę reskryptem z dnia 10. stycznia 1895 L. 1033 o nominacyi rzeczywistego nauczyciela zakładu p. Seweryna Widta, nadzwyczajnym profesorem geometryi praktycznej na politechnice lwowskiej, oraz żąda przedłożenia wniosku dotyczącego zastępstwa na posadę opróżnioną po p. Widtcie.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. uwiadamia reskryptem z dnia 9. stycznia 1895 L. 586, że przekazało na mocy Najwyższego upoważnienia wszystkie agendy przemysłowego szkolnictwa, które dotychczas sprawowało Wys. c. k. Namiestnictwo, nowo utworzyć się mającej sekcyi III. w Radzie szkolnej krajowej, do której będą należeli jako członkowie także i dyrektorowie c. k. państwowych szkół przemysłowych we Lwowie i Krakowie.

Wysokie c. k. Ministerstwo zawiadamia reskryptem z dnia 18. grudnia 1894 L. 25910, że ma zamiar zwołania koferencyi fachowej szkół przemysłowych do Wiednia w grudniu 1895.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. uwiadamia reskryptem z dnia 7. lutego 1895 L. 28016, że I. konferencya fachowa dla państwowych szkół przemysłowych odbędzie się w grudniu b. r. we Wiedniu i że udział w niej wezmą wszyscy dyrektorowie i naczelnicy oddziałów, oraz podaje do wiadomości temata, jakie na tej konferencyi będą poruszone.

Dnia 20. lutego 1895 zmarła uczenica III. r. haftów Olga Piątkowska.

Wysokie c. k. Namiestnictwo zezwala reskryptem z dnia 21. lutego 1895 L. 3401 na poruczenie nauki geometryi i rysunków geometrycznych architektowi i c. k. adjunktowi budownictwa, p. Grzegorzowi Peżańskiemu, jako nauczycielowi pomocniczemu na rok szkolny 1894/5.

Wskutek starań Dyrekcyi ustanawia lwowska Izba handlowo-przemysłowa odezwą z dnia 7. lutego 1895 L. 1082 dwa stypendya dla uczniów działu budowlanego szkoły po 60 zł. płatnych w miesiącach listopadzie, grudniu, styczniu, lutym i marcu każdego roku, i nadaje je na wniosek Dyrekcyi zakładu na rok 1895 uczniom: Serafinowi Michałowi z II. r. i Kustanowiczowi Michałowi z III. r.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zawiadamia rozporządzeniem z dnia 10. kwietnia 1895 L. 6799 o reskrypcie Wys.

c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. dotyczącym podróży naukowej rzecz. nauczyciela zakładu p. Kazimierza Bruchnalskiego do Chrudimu, Wallachisch-Meseritsch, Pragi, Wiednia, Gracu, Villach i Mariano i o wyznaczeniu mu na ten cel jako koszta podróży 200 zł.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. upoważnia c. k. Radę szkolną krajową reskryptem z dnia 25. marca b. r. L. 6214 do udzielania dodatków pięcioletnich i dodatków służbowych, tudzież do wymiaru remuneracyi za nadliczbowe godziny dla grona nauczycielskiego, Dyrekcyę zaś zakładu upoważnia do przyjmowania asystentów w miarę potrzeby. W końcu oznacza termin do przedkładania preliminarzy do budżetu państwowego na każdy następny rok, na dzień 15. marca 1895.

Z końcem kursu budowlanego urządziła Dyrekcya zakładu wystawę prac uczniów tego działu dla osób zaproszonych i mających styczność z zawodem budowniczym.

W dniu 9. kwietnia raczył wystawę tę zwiedzić J. E. p. Namiestnik hr. Badeni w towarzystwie wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej p. Dr. Michała Bobrzyńskiego i inspektora krajowego dla szkół przemysłowych p. Jana Nep. Frankego, wyrażając swe uznanie tak dla uczniów jak dla grona nauczycielskiego i Dyrekcyi.

Dnia 10. kwietnia zwiedziło wystawę Towarzystwo politechniczne, a zadowolenie, jakie z niej wyniosło, znalazło wyraz w uznaniu ogłoszonem w „Czasopiśmie technicznem“ z maja 1895 roku.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. mianuje reskryptem z dnia 17. marca 1895 L. 18191/94 c. k. nauczyciela p. Kazimierza Bruchnalskiego, rzeczywistym nauczycielem zakładu dla technologii mechanicznej i rachunków przemysłowych, powierzając mu zarazem kierownictwo wszystkich warsztatów w zakładzie za osobną remuneracyą.

Dnia 23. maja r. b. urządziło 13 uczniów działu artystycznego własnym kosztem, pod przewodnictwem p. prof. Mostowskiego, czterodniową wycieczkę naukową do Oleska i Podhorzec celem wykonania zdjęć niektórych starożytnych przedmiotów sztuki tamże się znajdujących. Z powrotem wstąpili uczniowie do Sasowa i zwiedzili bardzo szczegółowo tamtejszą

fabrykę papieru. Właściciel fabryki z wielką gościnnością uczniów podejmował.

Komitet Powszechnej Wystawy krajowej nadesłał w dniu 28. maja b. r. Dyplom uznania dla zakładu za uświetnienie Wystawy swemi wyrobami.

Prezydyum Wys. c. k. Rady Szkolnej krajowej wzywa reskryptem z dnia 28. maja 1895 r. L. 261 werkmistrza stolarstwa, p. Żaaka Henryka, do wypracowania szczegółowego planu nauki zręczności w nowo otworzyć się mających szkołach wydziałowych.

II. STATUT

zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 23. Marca 1891 l. 1608.

I. Przepisy ogólne.

1. Zadanie Szkoły.

Zadaniem c. k. Państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie jest udzielanie pomocnikom przemysłowym zawodowych wiadomości teoretycznych i praktycznych, tudzież kształcenie samoistnych rękodzielników i przemysłowców w tych zawodach, dla których w tej szkole istnieją kursy oddzielne, połączone z warsztatami. Nadto szkoła daje każdemu sposobność wykształcenia się w rysunku i modelowaniu, a terminatorom rzemieślniczym umożliwia uzupełnienie tych wiadomości, których nabywają podczas praktyki warsztatowej.

2. Skład Szkoły.

C. k. Państwowa Szkoła Przemysłowa obejmuje następujące szkoły oddzielne:

I. Szkołę dla przemysłu budowlanego,

obejmującą:

A. Szkołę podmajstrzych,

podzieloną na:

1. oddział dla podmajstrzych murarskich,
2. „ „ „ ciesielskich,
3. „ „ „ kamieniarskich.

Nauka w każdym z tych trzech oddziałów jest całodzienna i trwa przez cztery półrocza zimowe po pięć miesięcy.

B. Szkołę stolarstwa i ślusarstwa budowlanego,

1. oddział stolarstwa budowlanego,
2. „ ślusarstwa „

Nauka w każdym z tych dwu oddziałów jest całodzienna, połączona z warsztatem i trwa przez trzy lata po dwa półrocza.

II. Szkołę dla przemysłu artystycznego,

obejmującą:

A. Szkołę dla przemysłu drzewnego,

podzieloną na:

1. oddział stolarstwa meblowego,
2. „ snycerstwa,
3. „ tokarstwa.

B. Szkołę dla przemysłu metalowego,

podzieloną na:

1. oddział ślusarstwa artystycznego,
2. „ bronzownictwa *),
3. cyzelierstwa (rzeźbiarstwa metalowego *).

C. Szkołę dla przemysłu keramicznego*),

podzieloną na:

1. oddział garncarstwa i kaflarstwa,
2. „ wyrobów wykwintnych z majoliki i terrakoty.

D. Szkołę hafciarstwa i koronkarstwa,

podzieloną na:

1. oddział hafciarstwa,
2. „ koronkarstwa.

E. Szkołę zawodową rysunku i modelowania,

podzieloną na:

1. oddział rysunku,
2. „ modelowania.

Nauka w każdej z powyższych pięciu szkół jest całodzienna i w oddziałach 1. i 2. szkoły ***A)****, tudzież w szkołach* ***B) E)*** *i* ***D)****1 trwa przez cztery lata po dwa półrocza, a w oddziale 3. szkoły* ***A)*** *tudzież w szkole* ***C)*** *przez trzy lata po dwa półrocza, a w szkole* ***D)****2. przez dwa lata po dwa półrocza. Nauka w szkołach pod* ***A), B), C)*** *i* ***D)*** *jest połączona z warsztatami.*

---

*) Działy oznaczone gwiazdką nie weszły dotąd w życie.

III. Sale publiczne rysunku i modelowania,

mianowicie:

1. salę rysunku dla mężczyzn,
2. „ „ „ kobiet,
3. „ modelowania dla mężczyzn.

IV. Szkołę przemysłową uzupełniającą.

dla terminatorów w przemyśle budowlanym, w przemyśle metalowym i w przemyśle artystycznym.

Nauka w tej szkole trwa przez dwa lata i odbywa się w niedziele i w godzinach wieczornych dni powszednich.

3. Język wykładowy.

Język polski jest językiem wykładowym w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

4. Rok szkolny.

Z wyjątkiem szkoły podmajstrzych pod I. *A)* nauka we wszystkich innych oddziałach odbywa się od 16. września do 15. lipca. Rok szkolny jest podzielony na półrocze zimowe od 16. września do 15. lutego i na półrocze letnie od 16. lutego do 15. lipca. W szkole podmajstrzych pod I. *A)* odbywa się nauka od 1. listopada do 31. marca.

Dnie wolne od nauki w szkołach średnich lwowskich, są również wolne od nauki w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

5. Zarząd szkoły.

Bezpośrednie kierownictwo szkoły pod względem zawodowym, dydaktyczno-pedagogicznym i administracyjnym sprawuje dyrektor.

6. Kuratorya.

Do czuwania nad sprawami i nad rozwojem szkoły w kierunku naukowym, technicznym i przemysłowo-artystycznym, ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłu krajowego, jest powołana kuratorya, składająca się z dwu delegatów c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, z jednego delegata galicyjskiego Wydziału krajowego, z jednego delegata Reprezentacyi gminy

miasta Lwowa, z jednego delegata Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, z jednego delegata Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych we Lwowie i z dyrektora c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej. Jednego ze swoich delegatów mianuje c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty przewodniczącym kuratoryi. Mandaty członków kuratoryi trwają trzy lata. Osobny regulamin określi zakres działania kuratoryi.

II. Przepisy dla poszczególnych szkół zawodowych.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego jest przeznaczona dla podmajstrzych murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, którzy w niej nabywają niezbędnych wiadomości teoretycznych, tudzież dla stolarzy i ślusarzy budowlanych, którzy mogą się w niej wykształcić na przemysłowców samoistnych.

Do tej szkoły będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykażą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej*) i ukończyli 14 rok życia. Nadto, w braku takiego świadectwa będą przyjęci tacy uczniowie, którzy przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie, odpowiadające ukończonej czteroklasowej szkole pospolitej. Od uczniów wstępujących do szkoły podmajstrzych, wymaga się nadto dowodu, że odbyli przynajmniej dwuletnią praktykę w swoim zawodzie. Uczniowie, którzy mogą się wykazać świadectwem równorzędnej szkoły przemysłowej, tudzież odpowiednią biegłością w swojem rzemiośle, mogą być przyjęci na kurs II. tej szkoły.

Przyjmowanie uczniów odbywa się na początku półrocza zimowego w tym czasie, który dyrekcya corocznie podaje do wiadomości publicznej. Uczniowie, którzy wystąpili podczas roku szkolnego lub zostali wykreśleni z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły, mogą tylko wyjątkowo uzyskać przyjęcie powtórne w tym roku szkolnym.

*) Wskutek Reskr. J. E. Pana Ministra W. i O. z dnia 21. czerwca 1894 L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się **świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej.** Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienia, nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

Uczniów, zgłaszających się do szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego, przyjmuje się w tym porządku, w którym się zgłaszają. Jeżeli zgłosi się więcej uczniów, niż ich pomieścić można w warsztatach szkolnych, natenczas dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami przyjmuje na naukę tych kandydatów, którzy wykażą się lepszem przygotowaniem i uzdolnieniem fizycznem dla pracy warsztatowej, o czem uwiadamia rodziców lub opiekunów ucznia. Kandydat, który z powodu braku miejsca nie został przyjęty na naukę w warsztacie, może być przyjęty jako uczeń zwyczajny na inne przedmioty nauki, a przy dobrym postępie ma pierwszeństwo przed innymi kandydatami przy przyjęciu w roku następnym lub wstąpieniu do warsztatu w tym samym roku, gdyby miejsce w warsztacie zostało opróżnione.

Opłaty szkolne wynoszą: 1. od uczniów szkoły podmajstrzych: wpisowe 1 zł. za każde półrocze i czesne 2 zł., również za każde półrocze; 2. od uczniów szkoły stolarstwa i ślusarstwa: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 2 zł. za każde półrocze. Czesne za półrocze zimowe należy składać przy przyjęciu, a za półrocze letnie na początku tego półrocza. Ubodzy a pilni uczniowie mogą być uwolnieni od opłaty czesnego przez c. k. Namiestnictwo. Dochód z wpisowego służy na zakupno środków naukowych i na pomnożenie biblioteki dla uczniów.

Uczniowie są obowiązani zaopatrzyć się w przybory do pisania, rysowania i modelowania. Do robót w warsztatach dostarcza szkoła uczniom materyałów surowych (drzewa, żelaza części łączących i t. p.), tudzież pożycza im do użytku wszelkie narzędzia.

Roboty wykonywane są własnością szkoły, a dyrekcya ma prawo sprzedawać je przedsiębiorstwom przemysłowym na podstawie ceny, obliczonej przez odpowiedniego werkmistrza. Uczniowie nie otrzymują żadnego wynagrodzenia za roboty wykonane. Dyrekcya może rysunki lub modele doborowe ucznia zatrzymać dla użytku szkolnego, a wtedy wydaje uczniowi na jego życzenie odpowiednie poświadczenie.

Przy końcu każdego półrocza otrzymuje uczeń świadectwo kursowe. W razie postępu niedostatecznego z jednego przedmiotu, może uczeń być przypuszczony do egzaminu poprawczego; egzamin poprawczy należy uwidocznić w świadectwie.

Po odbyciu nauki przepisanej otrzymuje uczeń absolutoryum. Jeżeli uczeń szkoły fachowej I. *B)* po upływie przepisanych lat nie nabył wprawy odpowiedniej w pracy ręcznej swego zawodu, natenczas dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami może mu odmówić wydania absolutoryum, żądając, aby uczeń jeszcze przez rok uczęszczał do warsztatu, a w razie potrzeby także na naukę rysunku. O takiem zarządzeniu należy uwiadomić rodziców lub opiekunów ucznia. O ile absolutoryum szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego daje prawo do samoistnego wykonywania rzemiosła, o tem wydane zostanie w swoim czasie osobne postanowienie. Uczeń, który z ważnego powodu opuszcza szkołę przed końcem półrocza, otrzymuje świadectwo frekwentacyjne, w którem poświadcza się tylko jego zachowanie i pilność.

2. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

Szkoła dla przemysłu artystycznego przysposabia pracowników inteligentnych w tych kierunkach przemysłu, polegających na zasadach stylu i dobrego smaku, dla których istnieją w niej osobne szkoły zawodowe, tudzież podaje sposobność wydoskonalenia się w rysunku i modelowaniu, które są niezbędnie potrzebne, w wielu rodzajach pracy przemysłowej, wymagających gruntownej znajomości form artystycznych i biegłości technicznych w ich przedstawieniu.

Do szkół zawodowych II. *A)*, *B)*, *C)* i *E)* będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykażą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej *), lub przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie odpowiadające ukończeniu takiej szkoły. Zwyczajnie wymaga się od ucznia wstępującego, żeby ukończył 14 rok życia; dyrekcya może jednak wyjątkowo przyjąć ucznia poniżej lat 14, jeżeli zresztą posiada warunki przyjęcia.

---

*) Wskutek Reskr. J. E. Pana Ministra W. i O. z dnia 21. czerwca 1894 L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się **świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej.** Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienia, nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

Uczenice szkoły II. *D)* są bądź zwyczajne bądź nadzwyczajne. Uczenice zwyczajne uczęszczają na wszystkie przedmioty, objęte planem nauki; uczenice nadzwyczajne uczęszczają na naukę niektórych przedmiotów według planu osobnego, ułożonego w porozumieniu z dyrekcyą. Od uczenicy zwyczajnej wymaga się przy przyjęciu świadectwa ukończonej szkoły czteroklasowej pospolitej lub okazania przy egzaminie wstępnym, że posiada wiadomości, odpowiadające ukończeniu takiej szkoły.

Przyjmowanie do nauki warsztatowej odbywa się według tych samych zasad, które podano wyżej w art. 1.

Opłaty szkolne od uczniów zwyczajnych wszystkich oddziałów, tudzież od uczenic zwyczajnych szkoły II. *D)* wynoszą: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 2 zł. za każde półrocze. Opłaty od uczenic nadzwyczajnych szkoły II. *D)* wynoszą: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 5 zł. za każde półrocze. Ubodzy a pilni uczniowie, tudzież uczenice zwyczajne szkoły II. *D)* mogą być uwolnione od opłaty czesnego przez c. k. Namiestnictwo. Co do terminu wnoszenia opłat szkolnych i sposobu użycia wpisowego obowiązują przepisy art. 1.

Co do zaopatrywania się uczniów w przybory do rysowania i modelowania, co do wypożyczania narzędzi i materyałów do pracy, nakoniec co do świadectw i absolutoryów obowiązują przepisy analogiczne, zawarte w art. 1.

Dla uczenic szkoły II. *D)* mają obowiązywać przepisy następujące:

Uczenice mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania. Uczenicom zwyczajnym dostarcza szkoła materyałów do pracy; uczenice nadzwyczajne mają się same zaopatrzyć w te materyały, a w razie gdy je otrzymają w szkole, mają za nie zwrócić cenę zakupna. Roboty bieżące uczenic stanowią ich własność; wyroby skończone uczenic stają się własnością szkoły. Na wystawę robót szkolnych obowiązane są także uczenice nadzwyczajne roboty swoje oddawać.

Przy końcu każdego roku szkolnego otrzymują uczenice zwyczajne świadectwo roczne, a po odbyciu nauki absolutoryum. Uczenice mogą na żądanie otrzymać świadectwo frekwentacyjne;

jeżeli uczenica nadzwyczajna zda egzamin z przedmiotów poszczególnych, natenczas otrzymuje świadectwo potwierdzające wynik tego egzaminu.

3. Sale publiczne rysunków i modelowania.

Do sal publicznych rysunku i modelowania przyjmuje się w miarę miejsca każdego, kto wykaże się, że przekroczył prawem przepisany wiek szkolny. Nauka stosuje się w każdym przypadku do potrzeb frekwentantów, lecz dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami czuwa nad tem, żeby tok nauki odpowiadał wymaganiom instrukcyi systematycznej.

Czesne wynosi 5 zł. za każdy rok szkolny; na wniosek dyrekcyi meże wyjątkowo nastąpić uwolnienie od opłaty czesnego przez c. k. Namiestnictwo.

Frekwentanci mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania; wzorów i modeli dostarcza szkoła.

Frekwentanci otrzymują na żądanie świadectwa frekwentacyjne od dyrekcyi.

4. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Do szkoły przemysłowej uzupełniającej przyjmuje się uczniów, którzy: 1. ukończyli z dobrym postępem naukę przygotowawczą (kurs przygotowawczy i pierwszą klasę) w ogólnej szkole uzupełniającej przemysłowej (allgemeine Fortbildungsschule); 2. wykażą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem klasy drugiej szkoły średniej; 3. okażą przy egzaminie wstępnym przygotowanie, odpowiadające warunkowi pod 1. Nauka w tej szkole jest bezpłatna; przyborów do pisania, rysowania i modelowania dla ubogich uczniów dostarcza szkoła z funduszu, przeznaczonego na ten cel przez gminę miasta Lwowa.

Dyrekcyi przysłuża prawo żądania od pracodawcy oświadczenia ustnego lub pisemnego, że swemu terminatorowi pozostawi czas, potrzebny na naukę szkolną. Uczniowie są obowiązani uczęszczać regularnie na naukę według planu tej szkoły.

Po upływie pierwszego roku szkolnego uczeń otrzymuje wykaz pilności i postępu, a po skończeniu nauki dwuletniej, świadectwo za cały czas nauki. Uczniom, posiadającym takie świadectwo, wolno uczęszczać nadal przez czas nieograniczony na naukę rysunku lub modelowania.

III. PLAN NAUKI.

a) Szkoła dla przemysłu murarskiego, ciesielskiego i kamieniarskiego.

(Plan nauki zatwierdzony na rok szkolny 1894/95 reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 27. września 1894 L. 11983).

<table>
<tr><th rowspan="2">Kurs zimowy</th><th rowspan="2">Przedmiot</th><th colspan="3">Ilość godzin tygodniowo w szkole dla</th></tr>
<tr><th>Murarzy</th><th>Cieśli</th><th>Kamieniarzy</th></tr>
<tr><td rowspan="11">I.</td><td>Język polski</td><td colspan="3">3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki</td><td colspan="3">2</td></tr>
<tr><td>Rachunki</td><td colspan="3">6</td></tr>
<tr><td>Geometrya</td><td colspan="3">3</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td colspan="3">7</td></tr>
<tr><td>Nauki przyrodnicze</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td colspan="3">9</td></tr>
<tr><td>Kaligrafia</td><td colspan="3">3</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td colspan="3">5</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td colspan="3">46</td></tr>
<tr><td rowspan="14">II.</td><td>Język polski</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki</td><td colspan="2">2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Arytmetyka i algebra</td><td colspan="2">5</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Geometrya wykreślna</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td colspan="2">5</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Nauki przyrodnicze</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td colspan="2">6</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Kaligrafia</td><td colspan="2">2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td colspan="2">5</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td colspan="2">7</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Nauka o formach architektonicznych</td><td colspan="2">2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Rysunki architektoniczne</td><td colspan="2">3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Modelowanie</td><td colspan="2">—</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td colspan="2">46</td><td>46</td></tr>
<tr><td rowspan="12">III.</td><td>Język polski (stylistyka przemysłowa)</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Język niemiecki (stylistyka przemysłowa)</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Prowadzenie ksiąg (buchhalterya)</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Geometrya wykreślna</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Rysunki geometryczne</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rysunki wolnoręczne</td><td>7</td><td>7</td><td>7</td></tr>
<tr><td>Konstrukcye budownicze</td><td>5</td><td>5</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rysunki budownicze</td><td>12</td><td>12</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Formy architektoniczne</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Rysunki architektoniczne</td><td>6</td><td>6</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Modelowanie</td><td>—</td><td>—</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td>46</td><td>46</td><td>46</td></tr>
</table>

Kurs zimowy	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla Murarzy	Cieśli	Kamieniarzy
IV.	Język polski	2	2	2
	Rysunki wolnoręczne	6	6	6
	Konstrukcye budownicze	2	—	—
	Projektowanie (wykład)	4	—	—
	Projektowanie (rysunki)	20	20	20
	Miernictwo	3	3	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	—	4	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	—	6	—
	Ekonomia budownicza i ustawy budownicze	3	3	1
	Budownictwo gospodarcze	3	3	—
	Modelowanie	—	—	12
	Razem . .	43	47	41
V.	Rysunki wolnoręczne	8	—	—
	Projektowanie (wykład)	2	—	—
	Projektowanie (rysunki)	20	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	4	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	6	—	—
	Razem . .	40	—	—

b) Szkoła stolarstwa i ślusarstwa budowlanego
połączona z warsztatami.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 23. marca 1891 L. 1608).

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla Stolarzy budowlanych	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla Ślusarzy budowlanych
I.	Język polski	3	
	Język niemiecki	3	
	Rachunki	3	
	Geometrya	2	
	Rysunki geometryczne	4	
	Rysunki wolnoręczne	10	
	Kaligrafia	2	
	Prace w warsztacie, w zimie 27, w lecie 33 godz.	30 *)	
	Razem	57	
II.	Język polski	2	
	Język niemiecki	2	
	Nauki przyrodnicze	3	
	Geometrya wykreślna	2	
	Rysunki geometryczne	4	
	Rachunki przemysłowe	2	
	Stolarstwo budowlane	3	
	Ślusarstwo budowlane		3
	Rysunki zawodowe	4	
	Rysunki wolnoręczne	6	
	Prace w warsztacie, w zimie 26, w lecie 32 godz.	29 *)	
	Razem	57	
III.	Język polski	2	
	Język niemiecki	2	
	Buchhalterya w półroczu letniem 2 godziny	1 *)	
	Technologia drzewa	2	
	Technologia metali		2
	Nauka o formach wyrobów przemysłowych	2	
	Rysunki z nauki o formach wyrobów przemysł.	4	
	Rysunki zawodowe	10	
	Prace w warsztacie, w zimie 31, w lecie 37 godz.	34 *)	
	Razem	57	

Note: values printed centred between the two columns apply to both Stolarzy and Ślusarzy.

*) Średnia z liczby godzin w obydwóch półroczach.

c) Szkoła dla przemysłu artystycznego

połączona z warsztatami dla stolarstwa meblowego, snycerstwa, tokarstwa i ślusarstwa artystycznego, wraz ze szkołą zawodową rysunków i modelowania.

(Plan nauki dla kursu I., II. i III. zatwierdzony reskryptem Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. z dnia 23. marca 1891 L. 1608, a dla kursu IV. na rok szkolny 1894/95 reskryptem z dnia 28. września 1894 L. 17.354).

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole					
		Rysunków	Modelowania	Stolarstwa	Snycerstwa	Tokarstwa	Ślusarstwa
I.	Język polski	3	3	3	3	3	3
	Język niemiecki	3	3	3	3	3	3
	Rachunki	3	3	3	3	3	3
	Geometrya	2	2	2	2	2	2
	Rysunki geometryczne	4	4	4	4	4	4
	Rysunki wolnoręczne	18	14	10	10	10	10
	Modelowanie	—	4	—	6	—	—
	Kaligrafia	2	2	2	2	2	2
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	30	24	30	30
	Razem	35	35	57	57	57	57
II.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Nauki przyrodnicze	3	3	3	3	3	3
	Geometrya wykreślna	2	2	2	2	2	2
	Rysunki geometryczne	4	4	4	4	4	4
	Rachunki przemysłowe	2	2	2	2	2	2
	Rysunki wolnoręczne	18	10	10	10	10	10
	Modelowanie	—	23	—	6	—	6
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	32	26	32	26
	Razem	33	48	57	57	57	57
III.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Buchalterya	2	2	2	2	2	2
	Technologia według zawodu	—	—	2	2	2	2
	Nauka o formach	6	6	6	6	6	6
	Rysunki zawodowe	36	—	10	10	10	10
	Modelowanie	—	36	—	6	—	6
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	33	27	33	27
	Razem	48	48	57	57	57	57
IV.	Język polski	1	1	1	1	1	1
	Język niemiecki	1	1	1	1	1	1
	Rysunki zawodowe	—	10	10	10	10	10
	Modelowanie	—	36	—	8	—	8
	Formy artystyczne	6	—	—	—	—	—
	Rysunki z modelu	10	—	—	—	—	—
	Malarstwo dekoracyjne	30	—	—	—	—	—
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	42	34	42	34
	Razem	48	48	54	54	54	54

*

d) Szkoła hafciarstwa i koronkarstwa.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 23. marca 1891 L. 1608).

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole	
		Haftów	Koronek
I.	Rysunki wolnoręczne	8	6
	Zadania książkowe i nauka o materyałach	2	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	22½	30½
	Przenoszenie wzorów	2	—
	Razem	36½	36½
II.	Rysunki wolnoręczne i zawodowe	8	6
	Zadania książkowe i nauka o materyałach	2	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	22½	30½
	Przenoszenie wzorów	2	—
	Razem	36½	36½
III.	Rysunki zawodowe	8	6
	Zadania książkowe i nauka o materyałach	2	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	22½	30½
	Przenoszenie wzorów	2	—
	Razem	36½	36½
IV.	Rysunki zawodowe	8	—
	Zadania książkowe i nauka o materyałach	2	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	22½	—
	Przenoszenie wzorów	2	—
	Razem	36½	—

IV. TYMCZASOWY PROGRAM NAUKI PRZEDMIOTÓW DOTĄD W SZKOLE WPROWADZONYCH.

Język polski.

I. Rok. 3 godz tyg. Czytanie, objaśnianie i opowiadanie ustępów treści historycznej i opowiadającej. Najważniejsze wiadomości z geografii ze szczególnem uwzględnieniem Europy i monarchii austryacko-węgierskiej, według książki do czytania. Streszczanie czytanych ustępów w formie opowiadającej, jako zadania szkolne, dwa do trzech na miesiąc.

II. Rok. 2 godz. tyg. Czytanie i opowiadanie życiorysów wybitnych mężów na polu przemysłu, historyi rozwoju rękodzieł i ważniejszych wynalazków technicznych i t. p. Dwa zadania szkolne na miesiąc.

III. Rok. 2 godz. tyg. Styl w listach, tytuły, adresy, podania do władz, różne rodzaje listów. Objaśnianie trudniejszych ustępów z książki do czytania. Dwa zadania szkolne na miesiąc, zastosowane do przedmiotu lektury.

IV. Rok. 1 godz. tyg. O listach kupieckich, przepisach pocztowych i telegraficznych, podaniach i prośbach z uwzględnieniem dotyczących przepisów prawnych. Co drugą lekcyę zadanie szkolne.

Podręcznik na pierwszym roku: książka do czytania dla nauki dopełniającej w szkołach ludowych. Część II. we Lwowie 1888. Na dalszych latach: „Druga książka polska do czytania dla szkół przemysłowych“ Lwów 1887, nakł. Tow. Pedag., oraz na trzecim i czwartym roku: Dr. Karol Benoni „Stylistyka kupiecka i przemysłowa dla szkół przemysłowych i handlowych“ Lwów 1893.

Język niemiecki.

I. Rok. 3. godz. tyg. Czytanie i tłómaczenie pojedyńczych zdań z języka niemieckiego na polski i odwrotnie z uwzględnieniem odnośnych reguł gramatycznych. Zadania szkolne, dwa do trzech na miesiąc; tłómaczenia z języka polskiego na niemiecki, dyktowane na podstawie lektury szkolnej.

II. Rok. 2 godz. tyg. Tłómaczenie, objaśnianie i opowiadanie ustępów niemieckich ciągłej treści. Uczenie się na pamięć niektórych ustępów z książki. Zadania szkolne co drugi tydzień; krótkie streszczanie lektury szkolnej.

III. Rok. 2 godz. tyg. Najważniejsze wiadomości z korespondencyi kupieckiej, układ, forma i różne rodzaje listów. Zadania szkolne dwa na miesiąc z zakresu lektury.

IV. Rok. 1 godz. tyg. Podania do władz, zwyklejsze załatwienia pisemne i dokumenty. Zadanie szkolne co drugą lekcyę.

Podręczniki: „Książka do nauki języka niemieckiego dla szkół przemysłowych" Lwów 1886 na I. i II. roku. Dr. Haymerle „Lesebuch für Staatsgewerbe- und Werkmeisterschulen" na III. i IV. roku.

Rachunki.

I. Rok. 3 godz. tyg. Austryackie miary i wagi, monety krajowe i zagraniczne; cztery działania liczbami całkowitemi i ułamkami dziesiętnymi, podzielność liczb, największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotna. Cztery działania ułamkami zwyczajnymi i zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne. Zamiana liczb wielorakich na liczby jednoimienne i odwrotnie. Stosunki i proporcye, reguła trzech, praktyka włoska, rachunek spółki, reguła mieszaniny, reguła łańcuchowa. Rachunek procentu i terminu. Brutto, tara i nadwaga, rabat i skonto. Określenie drugiej i trzeciej potęgi, znaczenie drugiego i trzeciego pierwiastka i używanie odnośnych tabel. Obliczanie obwodu i powierzchni figur płaskich, tudzież obliczanie powierzchni i objętości brył geometrycznych.

Rachunki przemysłowe.

II. Rok. 2 godz. tyg. Przerabianie licznych przykładów, wziętych z zakresu przemysłowego i materyału naukowego roku pierwszego. Obliczanie cen zakupna materyałów według danych faktur i obliczanie cen sprzedaży gotowych wyrobów z uwzględnieniem wszystkich ważnych momentów. Układanie kosztorysów.

Buchalterya.

III. Rok. Określenie i znaczenie wekslu, obliczanie wekslów miejscowych. Objaśnienie, urządzenie i prowadzenie najważniejszych ksiąg rachunkowych przemysłowca w połączeniu z praktycznemi ćwiczeniami w zapisywaniu i zamykaniu ksiąg oraz ustawianiu rocznego bilansu.

Geometrya.

Zasadnicze pojęcie o liniach, powierzchniach i kątach. Przystawanie i podobieństwo figur płaskich. O wielobokach i kole. O bryłach.

Objaśnienie sposobów użycia różnych narzędzi rysowniczych. Ćwiczenia w wyciąganiu prostych i łuków grafionem, szrafirowanie. Nakładanie płaszczyzn farbami. Najważniejsze zagadnienia konstrukcyjne z planimetryi. Konstrukcya elipsy, kassynoidy, linii koszowych i spiralnych. Ornamenta geometryczne.

Nauka o rzutach i cieniach.

Zasadnicze pojęcia o rzutach w ogóle. Rzuty punktu i prostej w różnych położeniach względem płaszczyzn rzutowych. Wyszukiwanie śladów i prawdziwej długości odcinków linii prostej.

Rysowanie rzutów brył geometrycznych i obrotowych na podstawie modeli, w różnych położeniach względem płaszczyzn rzutowych i rzutowe przedstawienie przecięć tych brył płaszczyznami i przecięć brył pomiędzy sobą w zestawieniach, ważnych dla praktyki oraz rozwijanie siatek. Rzuty ukośne i zdjęcia z natury w rzutach ukośnych przedmiotów naturalnej wielkości, jakoteż w innych używanych rozmiarach.

Konstrukcya cieni własnych i rzuconych ze szczególnem uwzględnieniem form, nadarzających się w zawodzie ucznia.

Nauki przyrodnicze.

Poznawanie zjawisk i rozdział takowych. Ogólne i szczególne własności ciał. Najważniejsze wiadomości z nauki o pły-

nach i gazach. O cieple, elektryczności i magnetyzmie. Nauka o ruchu i równowadze ciał. O sile i pracy mechanicznej. O środku ciężkości ciał. O maszynach pojedyńczych i złożonych. Maszyna parowa. Niektóre wiadomości z geografii fizycznej.

Zjawiska i procesa chemiczne. O ciałach chemicznie pojedyńczych i złożonych. O chemicznem łączeniu się ciał ze sobą. Opis niektórych ciał, mających zastosowanie w przemyśle i sposób ich otrzymywania.

Rysunki wolnoręczne i zawodowe.

Rok I. wspólnie dla wszystkich uczniów. Rysowanie z wolnej ręki linii o różnych kierunkach, kątów, figur umiarowych, dowolnych krzywizn i ornamentów geometrycznych. Kopiowanie według rysunku z tablicy liści stylizowanych, rozet liściowych i kwiatowych, wstęg i ornamentów, służących do wypełnienia płaszczyzn, przyczem objaśnia się uczniom charakterystyczne kształty. Ćwiczenia w użyciu ołówka, pióra i trzciny. Najważniejsze wiadomości z nauki o barwach i nakładanie farbami wodnemi.

Rok II. dział rysunków i modelowania. Rysowanie konturów ołówkiem, piórem i tuszem, według modeli gipsowych, następnie cieniowanie pędzlem. Cieniowanie według modeli gipsowych ołówkiem i kredką, pastelką i węglem za pomocą wiszora. Akantusy, kwiaty, różyce, głowice, słupy, fryzy, konsole, hermy, emblemy i t. p. Rysunki wykonują się przeważnie w wielkości naturalnej z uwzględnieniem techniki dekoracyjnej.

Kopiowanie wzorów tapetowych, malowanie według modeli gipsowych w technice akwarelowej, malowanie farbami klejowemi na papierze i płótnie. Kopiowanie chromatycznie ozdobionych części architektonicznych, jak: podłóg, podpór, pilastrów, podstaw, głowic, cokołów, ścian, fryzów, gzemsów i stropów według wzorów. Malowanie wstęg, narożników, różyc, pól, wnęków i t. p. w technice akwarelowej w naturalnej wielkości i w innych używanych rozmiarach.

W rysunkach na dziale **rzeźby i modelowania** kładzie się większy nacisk na oddanie formy, aniżeli na efekt, z uwzględnieniem robót sztukateryjnych i techniki piórkowej.

Dział snycerstwa, rok II. Tok nauki podobny jak na dziale rzeźby ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb snycerza. Rysowanie rzeźbionych listew, ram, tarcz, emblemów i t. p.

Rok III. Rysowanie kredką i węglem pojedyńczych części ciała ludzkiego i zwierzęcego. Szkice anatomiczne. Rysowanie piórem, tuszem i farbą przedmiotów według modeli snycerskich w widoku frontowym i bocznym z uwzględnieniem przekroi i szczegółów w naturalnej wielkości.

Rok IV. Rysowanie całych postaci ludzkich i zwierzęcych. Kompozycye według danego programu. Rysowanie wykwintnych mebli i przedmiotów snycerskich do użytku służących, w różnych widokach wraz z przekrojami. Rysowanie według zdjęć fotograficznych.

Dział stolarstwa. Rok II. Rysowanie intarsyi z uwzględnieniem kolorów drzewa według naturalnych, bejcowanych i politurowanych próbek drzewnych. Rysunek według modeli gipsowych z uwzględnieniem potrzeb stolarza.

Dział tokarstwa. Rok II. Tok nauki podobny jak na dziale stolarstwa ze szczególnem uwzględnieniem kształtów profilowanych.

Szkoła uzupełniająca wieczorna. Rok I. Rysunki elementarne. Ornament geometryczny i roślinny. Rysunki według modeli gipsowych, zastosowane do zawodu ucznia.

Rok II. Kopiowanie wzorowych przedmiotów przemysłu artystycznego z uwzględnieniem potrzeb i zawodu ucznia.

Rysunki zawodowe dla stolarzy. Krótki rys nauki o formach architektonicznych z równoczesnem wytłómaczeniem rysunkowego przedstawienia rzeczy w widokach i przekrojach. Rysowanie przedmiotów z zakresu stolarstwa budowlanego i meblowego w skali 1 : 5, 1 : 10 i 1 : 20, i wykonywanie szczegółów w naturalnej wielkości. Szkicowanie i wykonywanie według szkiców rysunków warsztatowych.

Modelowanie.

Nauka modelowania dla uczniów kursu snycerskiego rozdziela się na cztery lata w następujący sposób:

Rok I. Kopiowanie ze wzorów gipsowych prostych liści celem uchwycenia proporcyi modelu w formach najogólniejszych

i przyzwyczajenia uczniów do pracy w glinie, przyczem przechodzi się stopniowo do coraz trudniejszych liści akantusowych. Dokładne wykończanie modeli pod względem konturu i form we wszystkich szczegółach i przygotowanie pracy do odlewu w gipsie.

Rok II. Kopiowanie coraz trudniejszych modeli podług wzorów gipsowych jako to: rozet, kapiteli pilastrowych, wypełnień i t. p. w naturalnej wielkości, w pomniejszeniu i w powiększeniu.

Rok III. Modelowanie rzeźb figuralnych podług odlewów gipsowych, medalionów głów w profilu, masek, biustów na tle, oraz figury dziecięce w płaskorzeźbie. Odtwarzanie trudniejszych motywów ornamentalnych w połączeniu z figurami, według rysunku lub fotografii.

Rok IV. Dalszy tok studyów z roku poprzedniego ze szczególnem uwzględnieniem indywidualnych zdolności uczniów.

Technologia drzewa.

Budowa drzewa. Rozdział i rozpoznawanie różnych gatunków krajowych drzewa. Drzewa zagraniczne. Ogólne własności drzewa, przydatnego na materyał budulcowy i do wyrobów artystycznych. O wytrzymałości, sprężystości, twardości, trwałości i łupliwości drzewa. Grzyb drzewny, gnicie i butwienie, O środkach ochronnych i potęgujących trwałość drzewa. Narzędzia do obrabiania i obróbka drzewa. Wykończenie i upiększenie wyrobów z drzewa. Szlifowanie, polerowanie, malowanie, lakierowanie, farbowanie. Obkładanie (furnirowanie), wypalanie, bronzowanie i złocenie.

Nauka o materyałach budowlanych.

Materały główne, wiążące i poboczne. Materyały naturalne i sztuczne. Drzewo. Rozpoznawanie różnych gatunków drzewa, używanego jako materyał budowlany. O własnościach drzewa i sposobach spotęgowania jego wytrzymałości. Wyrób drzewa budulcowego. Skały. Różne gatunki kamienia krajowego. Obrobienie i użycie kamienia jako materyału budowlanego. Wapno, gips, piasek, glina. Materyały sztuczne. Cegła. Zaprawy wapienne

i hydrauliczne. Cement naturalny i sztuczny, zaprawy cementowe i gipsowe. Wyroby z cementu i betonu. Żelazo i szkło, jako materyały poboczne.

Nauka konstrukcyi budowniczych.

Podział nauki budownictwa i podział konstrukcyi budowniczych. Różne rodzaje murów, warunki trwałości, stałości i wytrzymałości. Sposoby oznaczania grubości murów. Sposoby wzmacniania murów, ankrowanie. Wiązania kamieni w murze w ogólności.

Mury ceglane. Systemy układu cegieł w odwiązywaniu murów. Rodzaje i sposoby łączenia murów pod kątem. Wyprowadzanie wysad i filarów w murach bieżących, filary okienne i drzwiowe, filary wolnostojące.

Mury kominowe i wentylacyjne, rodzaje i sposoby zakładania kominów i wentylatorów, kominy fabryczne. Mury z kanałami izolującymi, mury z cegieł pustych. Mury oporowo-stokowe, cokoły i mury ozdobne. Cegła formowana i profilowana.

Posadzki, polepy, mury z kamieni dzikich, łamanych i ciosowych, mury mięszane.

Żelazo jako materyał konstrukcyjny, połączenia żelaza.

Drzewo w budownictwie: Różne sposoby łączenia drzewa budulcowego, wzmacnianie belek, belki złożone, krążyny.

Ściany drewniane i ryglowe, konstrukcye stropów drewnianych, obliczanie wytrzymałości stropów, konstrukcye podłóg.

Konstrukcye dachów, więzby dachowe, dachy mięszane. Różne sposoby krycia dachów, zakładanie rynien dachowych, konstrukcye gzymsów dachowych.

Konstrukcye schodów w kamieniu, cegle i drzewie.

Sklepienia: Ogólne zasady i konstrukcye budowy sklepień oraz łuków sklepiennych. Otwory okienne i drzwiowe, konstrukcye gurtów sklepiennych. Elementa nauki o linii ciśnienia.

Sklepienia właściwe, różne rodzaje tychże, oraz sposoby technicznego oznaczenia w planach.

Sklepienia kolebkowe (beczkowe), nieckowe, klasztorne, zwierciadlane, kopułowe (baniaste), sklepienia krzyżowe, pruskie i czeskie.

Sposoby zasklepiania pomiędzy gurtami, sklepienia piwniczne, zakładanie okien piwnicznych, lunety oraz sposoby wyprowadzania otworów w sklepieniach. Zasklepianie korytarzy.

Sposoby wykonywania krążyn i rusztowań, tak pod gurty jakoteż sklepienia właściwe.

Rysunki z konstrukcyi budowniczych.

Wyczerpujące rysunkowe opracowanie przedmiotu na podstawie odnośnych programów, zadań i szkiców, ze szczególnem zastosowaniem do rodzaju rzemiosła; przedstawienie rzeczy w rzutach, przekrojach, oraz rysunku isometrycznym, a w skali rysunku, najprzystępniejszej do zastosowania praktycznego.

Nauka form architektonicznych.

Wstęp, pojęcie formy architektonicznej, konieczność wzajemnej łączności konstrukcyi z architekturą. Pojęcie, rodzaje, sposoby rysowania i charakterystyka elementów architektonicznych. Podział architektoniczny w kierunku poziomym, gzymsy, prawo trójdzielności architektonicznej.

Podział architektoniczny w kierunku pionowym, pojęcie kolumny, filara i pilastru, dolna średnica jako miara zasadnicza, pojęcie systemu (porządku) architektonicznego jako całości, prawo trójdzielności, podbudowa, śródbudowa, nadbudowa.

Pojęcie stylu jako piętna budowy, krótki pogląd na style starożytne: grecki i rzymski jako podstawę do zrozumienia form epoki odrodzenia.

Systemy (porządki) architektoniczne: toskański, dorycki, joński, koryntski, kompozytowy, epoki odrodzenia form rzymskich podług wzorów Vignoli, szczegółowe przedstawienie charakterystycznych znamion, sposobów konstrukcyjnego rysowania głowic (kapiteli), wzajemnej wspólności typowej, przy równoczesnem porównaniu z formami greckiemi na odnośnych wzorach.

Karyatydy, atlanty, hermy, konsole i t. p. szczegóły artystyczno-dekoracyjne, jako motywa architektoniczne. Zasady tworzenia całości architektonicznych ze szczególnem uwzględnieniem podziału płaszczyzny.

Rysunki form architektonicznych.

Szczegółowe opracowanie rysunkowe przedmiotu, na podstawie odnośnych szkiców i rysunków z tablicy za pomocą najprzystępniejszych metod technicznego wykonania rysunku, przyczem kładzie się szczególną wagę na łatwe przedstawienie a dokładne zrozumienie plastyki form architektonicznych. Rysowanie systemów architektonicznych przy zachowaniu jednej miary i zupełnem zestawieniu całości, celem łatwego zrozumienia rzeczy i przyswojenia ustosunkowania.

Kaligrafia.

Pismo polskie podług wzorów Nowickiego, pismo niemieckie i pismo rondowe według Greinera. Pismo drukowane, igłowe i ozdobne.

V. WARSZTATY I PRACOWNIE SZKOLNE.

W skład organizmu c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej wchodzą w myśl statutu tejże szkoły na razie 4 oddzielne warsztaty, a mianowicie: *a)* dla ślusarstwa budowlanego i artystycznego; *b)* dla stolarstwa budowlanego i meblowego; *c)* dla tokarstwa; i *d)* dla snycerstwa. Oddział dla kobiet połączony jest nadto z pracownią robót ręcznych; *e)* dla haftów i *f)* dla koronek.

Nauka warsztatowa stanowi wprawdzie ważną część organiczną programu szkoły, niema jednak wyłącznej przewagi nad innymi przedmiotami, objętymi planem nauki. Szkoła, jako zakład kształcący, tem różni się od warsztatu prywatnego, że nie spuszczając z oka celów praktycznych, podaje zarazem uczniom w formie możliwie przystępnej te niezbędne wiadomości, które obok rysunku zawodowego dają podstawę do samoistnej pracy i twórczości przemysłowej. Zadaniem warsztatów szkolnych jest tedy wychowanie rzemieślników nie tylko biegłych w rzemiośle i obeznanych wszechstronnie z techniką odnośnego zawodu, ale przedewszystkiem rzemieślników inteligentnych, zdolnych kiedyś zająć wybitniejsze stanowiska na polu produkcyi przemysłowej w kraju.

Warsztaty tutejszej szkoły mają do dyspozycyi siłę mechaniczną, której dostarcza motor gazowy o sile 8 koni. Urządzenie dotychczasowe niezupełnie jeszcze wykończone, którego wartość wynosi przeszło 18.000 zł. w. a. przedstawia się w następujący sposób:

a) Pracownia ślusarska posiada prócz potrzebnej liczby śrubsztaków, jedne nożyce zwyczajne do blachy, a drugie duże o długości noży 1 *m*, dalej wiertarkę ręczną, wiertarkę do transmisyi przystosowaną i takąż wiertarkę o szybkim obrocie; tokarkę wyrównywującą (z śrubą kierowniczą), dwie tokarki mniejsze z deptakiem i transmisyą oraz 2 toczydła do szlifowania. Oddzielnie umieszczona kuźnia posiada 1 ognisko przenośne, 3 ogniska żelazne, zasilane wspólnym wentylatorem, a nadto jedno z tych ognisk posiada oddzielny miech kowalski cylindrowy i może być używane niezależnie od ruchu transmisyi.

b) Pracownia stolarska posiada 20 warsztatów, kompletnie wyposażonych we wszystkie narzędzia potrzebne, piłę cyrkularną, piłę taśmową i uniwersalną heblarkę konstrukcyi Hofherra & Schrantza, ręczną maszynę do ciągnienia profili, a wreszcie 2 toczydła do ostrzenia narzędzi.

c) Pracownia tokarska posiada 6 tokarek drewnianych i jedną żelazną z przyrządem do toczenia przedmiotów owalnych i 1 toczydło do ostrzenia narzędzi, poruszane za pomocą transmisyi.

d) Pracownia snycerska rozporządza 24 warsztatami snycerskimi, dwoma toczydłami do ostrzenia dłut i wszelkimi potrzebnymi przyborami.

PROGRAM NAUKI PRAKTYCZNEJ.

a) Ślusarstwo. Praktyczne ćwiczenia przy śrubsztaku, a mianowicie w używaniu pilnika, dłuta ślusarskiego, młotka i tłuczków (Bunzen) etc. Ćwiczenia w używaniu maszyn pomocniczych. Ćwiczenia we wytłaczaniu, rytowaniu, cyzelowaniu i nagryzaniu kwasami. Sporządzanie okuć prostych i ozdobnych do okien, drzwi i mebli, zamków konstrukcyi zwykłej i skomplikowanej. Wykonywanie według osobnych rysunków przedmiotów budowlanych, oraz mniejszych przedmiotów ozdobnych do użytku służących, jak kasety, lichtarze, latarnie etc.

Ćwiczenia w kuźni rozciągają się na utrzymywaniu ogniska w należytym stanie, pomaganiu przy kuciu, spogrzewaniu (szwajsowaniu) żelaza, odkuwaniu narzędzi ślusarskich, kuciu przy pomocy form, staleniu, hartowaniu, lutowaniu. Nadto wykonywują się kute ornamenta, liście, rozety, kwiaty i t. d.; kraty proste i ozdobne w różnem zastowaniu, świeczniki, krzyże i inne przedmioty, jednak o tyle, o ile to celom szkoły odpowiada.

Nauka praktyczna udziela się z uwzględnieniem bądź kierunku budowlanego, bądź artystycznego, stosownie do tego, jakiemu zawodowi uczeń poświęcić się zamierza, oraz z uwzględnieniem zdolności ucznia postępując zawsze systematycznie od rzeczy łatwiejszych do trudniejszych. Zważa się przytem z jednej strony na dokładność wykonania, a z drugiej na popraw-

ność form i zapoznanie ślusarzy artystycznych z techniką dawnych mistrzów tego zawodu.

b) Stolarstwo. Sposób używania wszelkich narzędzi stolarskich, szlifowanie ich i ostrzenie pił. Obrabianie drzewa za pomocą piły, hebla i dłuta, systematyczne pezerabianie wszelkich połączeń drzewnych, ważnych dla stolarstwa budowlanego i meblowego, kitowanie, klejenie, szlifowanie i polityrowanie, bajcowanie drzewa, wykładanie (furnirowanie), żłobkowanie i profilowanie, szlifowanie i polityrowanie różnych profili, wypalanie (Brandtechnik). Intarsye z drzewa, metalu i kości słoniowej.

Wykonywanie według osobnych rysunków okien, drzwi, bram i pułapów, drobnych sprzętów, mebli prostych i wykwintnych, pojedynczo oraz całych urządzeń pokojowych, wszelako tylko w granicach, nie przekraczających celów szkolnych. — Uczniowie działu stolarskiego pobierają także naukę w tokarstwie na pierwszym roku i elementarną naukę w snycerstwie na czwartym roku.

Nauka uwzględnia osobno zadania stolarzy budowlanych i meblowych i czyni zadość wymaganiom co do dokładności oboty i pewności wykonania. W późniejszym okresie nauki rprzynagla się uczniów do przyswojenia sobie potrzebnej w życiu przemysłowca szybkości w wykonywaniu.

c) Tokarstwo. Zapoznanie uczniów z tokarką i ćwiczenia w używaniu narzędzi tokarskich. Obrabianie różnych gatunków i rodzai drzewa na tokarce, przerabianie systematycznego toku nauki, złożonego z prostych form i bogato profilowanych, toczenie pierścieni i kul, cięcie gwintów, toczenie przedmiotów owalnych, wiązania form toczonych, szlifowanie, bajcowanie i polityrowanie na tokarce.

Sporządzanie według rysunków drobnych przedmiotów do użytku służących i zbytkowych, jakoto: podstawek, talerzy, puszek, futerałów, lichtarzy, szachów i t. d. Wykonywanie części toczonych do sprzętów i mebli, form toczonych z zakresu budowlanego, jak balustrad, zakończeń architektonicznych i t. p. Toczenie pianki, rogu, kości i bursztynu i wyrabianie z tych materyałów różnych przedmiotów jak: fajek, cygarniczek, kul bilardowych, rączek do lasek i t. p. Uczniowie działu tokarskiego pobierają także naukę stolarstwa na pierwszym roku

i naukę snycerstwa na czwartym roku, celem uzdolnienia ich do przyozdabiania przedmiotów toczonych, a więc samoistnego wykonywania t. zw. tokarstwa galanteryjnego.

d) Snycerstwo. Wprawa w używaniu różnych dłut snycerskich i przerobienie elementarnego toku nauki. Kopiowanie wzorów snycerskich prof. Klotza z uwzględnieniem starannego wykończenia kształtów. Liść akantusowy w części, całości i w rozwoju ornamentalnym, kopiowanie ornamentów snycerskich według modeli gipsowych z uwzględnieniem części figuralnych. Ornamenta wzorowe w płaskorzeźbie, w pełnej rzeźbie i w technice à jour. Kapitele, fryzy, rozety, podpórki i t. p. Części figuralne ciała ludzkiego według wzorów prof. Klotza. Całe figury ciała ludzkiego, figury zwierzęce w części i w całości. Ćwiczenia w zastosowaniu ornamentu do upiększenia przedmiotów codziennego użycia. Łączenie figur z ornamentem roślinnym. Rozwiązywanie zadań snycerskich w ozdabianiu wyrobów stolarskich. Samoistne kompozycye.

ROBOTY KOBIECE.

e) Hafciarstwo. *Rok I.* Ściegi Holbeina. Mereszka szwedzka z zarabianiem brzegów w kanwie i wszywaniem szutasiu. Frędzle nasilane i naturalne; sznureczek i kutasik jedno, dwu i trzykolorowy. Węzeł krągły, mieniany, w zęby, z plecionką, z plecionką podwiązany, tasiemeczka półwęzła płaskiego, tasiemeczka całego węzła płaskiego, węzeł płaski mieniany, podwijany, podkładany, zawijany; węzeł płaski i krągły z dodawanemi nitkami w róg, węzeł Izabela i rozmaite zestawienia. Tamburowanie jedną, dwoma i trzema nitkami, złotem, srebrem i jedwabiem. Mereszka rumuńska, wzory obwijane, przetykane i podkładane. Ścieg gałązkowy, kutasikowy i smyrneński w krosnach. Prowadzenie książki robót. Przenoszenie wzorów na materyę.

Rok II. Haft kolorowy i haft biały rozmaitymi ściegami, ażury szwajcarskie, wykonywanie monogramów. Frędzle macramé, szutaś grecki, siatki, koronki hiszpańskie. Prowadzenie książki robót i przenoszenie wzorów na materye. Wykłuwania wzorów.

Rok III. Punto tirato, haft Janina, grecki, arabski, węzełkowy, perski, haft sznelką, chiński, japoński i rococo. Haft tasiemeczkami, cieniowany i marokański. Prowadzenie książki robót, przenoszenie wzorów na materye i wycinani : w kartonie.

Rok IV. Zarabianie koronek szytych. Haft cieniowany, malowidło igłą. Aplikacya w rękach, bez sznureczka, ze sznureczkiem i wkładanie sukna w sukno. Aplikacya w krosnach, obszywanie sznureczkiem jedwabnym, muszelkami jedwabnemi, sznurkiem złotym, zarabianie tła i wzorów różnymi ściegami, obhaftowywania atłaskiem. Haft złoty w różnych wzorkach i ściegach, zarabianie ściegów starożytnych i siateczek; naśladowanie tkanin, monogramy i herby. Prowadzenie książki robót, przenoszenie wzorów na materyą i wycinania materyi.

f) Koronkarstwo. Tasiemka z brzegiem, z pikotami, z kryciami, ząbki z warkoczyków, krągłe i spiczaste, tasiemka gipiurowa. Koronki weneckie z nici i bawełny z tasiemeczką pojedyńczą, sznurkiem i warkoczykiem; z jedwabiu i z jedwabiu ze złotem. Koronki idryjskie w różnem wykonaniu. Elementa koronek duchesse z tłem i bez tła z jedwabiu i nici. Koronki czeskie i wstawki z tych koronek.

Koronki duchesse z tłem i bez tła jedwabne i niciane. Koronki reticella, od najgrubszych do najcieńszych z nici, jedwabiu i złota. Koronki gipiurowe, brukselskie i relief z jedwabiu i nici.

Koronki igłowe, konturowanie, ścieg płócienkowy, tiulowy, ażurowy, dzierganie, ząbki i pajączki; koronki weneckie z jedwabiu złotego i kolorowego, koronki z tiulem ręcznym i fabrycznym, koronki relief.

VI. SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO, URZĘDNIKÓW I SŁUŻBY Z KOŃCEM R. SZ. 1894/95.

DYREKTOR.

Gorgolewski Zygmunt, c. k. Dyrektor, architekt, król. pruski Radca budownictwa, członek III sekcyi c. k. Rady szkolnej krajowej, członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, zastępca członka komisyi egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o posadę budowniczego, członek Wydziału szkolnego król. stół. miasta Lwowa i kuratoryi miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej.

NAUCZYCIELE.

Tschirschnitz Wincenty, tyt. Dyrektor, przełożony działu artystycznego (ad personam) i c. k. rzeczywisty nauczyciel VIII kl. rangi. Uczył rysunków w otwartej sali dla kobiet i na drugim kursie działu budowlanego, w półroczu zimowem tygodniowo godzin 18, w letniem godzin 10.

Kłapkowski Władysław, c. k. profesor, członek komisyi egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych, docent miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej, członek głównego Zarządu Towarzystwa pedagogicznego. Uczył rysunków wolnoręcznych i kaligrafii w półroczu zimowem 27, w letniem 12 godzin tygodniowo.

Münnich Tadeusz, c. k. profesor, architekt, członek Wydziału Towarzystwa upiększenia miasta Lwowa. Techniczny referent c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie projektów na budynki szkół ludowych. Uczył nauki o formach architektonicznych i projektowania, w półroczu zimowem 32, w letniem 6 godzin tygodniowo.

Pietsch Edward, c. k. profesor, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych, nauki o formach artystycznych, rysunków wolnoręcznych z modeli gipsowych, i rysunków artystyczno przemysłowych w obu półroczach po 31 godzin tygodniowo.

Bruchnalski Kaźmierz, c. k. rzecz. nauczyciel i kierownik warsztatów, docent miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej, członek Wydziału Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych i Towarzystwa ludoznawczego. Uczył rachunków przemy-

słowych, algebry, prowadzenia ksiąg i technologii w półroczu zimowem 15, w letniem 6 godzin tygodniowo.

Bronikowski Kaźmierz, c. k. rzeczywisty nauczyciel. Członek Wydziału Towarzystwa upiększenia miasta Lwowa. Uczył języka polskiego i niemieckiego w półroczu zimowem 20, w letniem 16 godzin tygodniowo.

Wiśniowiecki Tadeusz, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta rzeźbiarz. Uczył modelowania w obu półroczach po 36 godzin tygodniowo.

Mostowski Tadeusz, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt, koncesyonowany budowniczy. Uczył rysunków zawodowych dla ślusarzy, stolarzy i tokarzy, i prowadził naukę konstrukcyi i rysunków budowniczych, ekonomii budowniczej i budownictwa miejskiego w półroczu zimowem 28, w letniem 10 godzin tygodniowo.

Rybkowski Tadeusz, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych i malarstwa dekoracyjnego w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELE POMOCNICZY.

Widt Seweryn, inżynier cywilny, nadzwyczajny c. k. profesor na politechnice Lwowskiej, wykładał fizykę, naukę o materyałach budowlanych i miernictwo w półroczu ziwowem 12, w półroczu letniem 3 godziny tygodniowo.

Baecker Łucyan, architekt, koncesyonowany budowniczy i autoryzowany geometra. Uczył konstrukcyi budowniczych, rysunków zawodowych i kaligrafii w półroczu zimowem 36, w letniem 9 godzin tygodniowo.

Peżański Grzegorz, architekt, c. k. adjunkt budownictwa w Namiestnictwie. Uczył geometryi i rysunków geometrycznych w obu półroczach po 12 godzin tygodniowo.

Batowski Kaczor Stanisław, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych w szkole przemysłowej uzupełniającej w obu półroczach po 9 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELE ZAWODOWI.

Bełtowski Juliusz, c. k. nauczyciel zawodowy X kl. rangi, artysta rzeźbiarz. Prowadził naukę w pracowni snycerskiej, w obu półroczach po 34 godzin tygodniowo.

SUPLENCI.

Głowacki Justyn, egzaminowany z geometryi wykreślnej dla wyższych szkół realnych. Uczył geometryi, rysunków geometrycznych, geometryi wykreślnej, rachunków i kaligrafii w półroczu zimowem 34 godzin, w półroczu letniem 8 godzin tygodniowo.

Kühn Henryk, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych w obu półroczach po 28 godzin tygodniowo.

Sorys Karol. Uczył języka polskiego, niemieckiego i rachunków w półroczu zimowem 21, w półroczu letniem 12 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELKI.

Rybak Katarzyna. Udzielała nauki haftów w półroczu zimowem 26, w półroczu letniem 31 godzin tygodniowo.

Knee Marya. Udzielała nauki koronek w półroczu zimowem 28, w półroczu letniem 33 godzin tygodniowo.

Komorowska Helena. Uczyła rysunków w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

WERKMISTRZE.

Żaak Henryk, c. k. werkmistrz XI kl. rangi, dla nauki stolarstwa. Udzielał nadto rysunków zawodowych dla stolarzy w kursie wieczornym uzupełniającym w obu półroczach po 4 godzin tygodniowo.

Marynicz Bolesław, werkmistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.

Stach Szczepan, werkmistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.

Król Michał, werkmistrz dla nauki tokarstwa.

Kowalski Grzegorz, werkmistrz dla nauki ślusarstwa budowlanego.

URZĘDNICY.

Jarek Stanisław, urzędnik administracyjny Dyrekcyi.

SŁUŻBA.

Warnicki Wilhelm, portyer.

Hnatów Jerzy, I sługa szkolny.

Ostrowski Michał, II sługa szkolny.

Berezowski Alfred, III sługa szkolny, oraz dozorca ogrzewalni centralnej i motoru wodociągowego.

Nadto na porę zimową trzy sługi pomocnicze.

VII. SPRAWY OSOBISTE
I CZYNNOŚĆ POZASZKOLNA CZŁONKÓW GRONA.

Dyr. Gorgolewski Zygmunt, brał czynny udział w komisyi budowlanej dla restauracyi katedry rz. kat. we Lwowie i w komisyi dla restauracyi katedry na Wawelu w Krakowie.

Z rozporządzenia Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej objął kierownictwo biura budowlanego, w którem opracowują się projekta i kieruje wykonaniem budynków dla szkół ludowych i wydziałowych w Galicyi. Wykonał plany na dom mieszkalny dla hr. M. we Lwowie, na kościół rz. kat. we Lwowie i na dwór wiejski w Poznańskiem.

Od komitetu zeszłorocznej powszechnej wystawy krajowej otrzymał dyplom „z podziękowaniem za przyczynienie się do uświetnienia wystawy, przez wypracowanie planów wielu budynków wystawowych".

Prof. Münnich Tadeusz Wacław, opracował dalszą część tablic do nauki form architektonicznych i projektowania budowniczego. Wykonał: Dalszy ciąg szczegółów do budowy gotyckiego kościoła i klasztoru Karmelitanek we Lwowie; projekt łańcucha honorowego dla burmistrza miasta Przemyśla; kosztorys szczegółowy na budowę fabryki kwasu solnego we Lwowie; szkice na budowę cerkwi gr. kat. murowanej w stylu romańskim dla J. O. Księcia Jerzego Czartoryskiego w Wiązownicy i projekt narożnego domu czynszowego II piętrowego we Lwowie.

Był czynny jako członek ściślejszego komitetu budowy domu towarzystwa bratniej pomocy słuchaczów politechniki we Lwowie. Brał udział w ocenieniu planów na budowę ratusza w Nowym Sączu. Mianowany przez Wysoką c. k. Radę szkolną krajową stałym technicznym referentem w sprawie budowy szkół ludowych w Galicyi, wykonał szkic dla szkół ludowych połączonych z wydziałowemi w miastach Sokalu i Kałuszu, tudzież szkół ludowych w Rudkach i w Gwoździcu. Nadto wydał opinię w sprawie przebudowy szkoły w Glińsku, oraz opinię o planach dla szkół jedno- dwu- i trzyklasowych w powiecie sokalskim; i wykonał szkice na normalne plany szkoły jednoklasowej według nowego programu nauki.

Ogłosił drukiem: „Szkoły przemysłowe a przemysł krajowy na wystawie krajowej w r. 1894“, publikowaną w Przeglądzie lwowskim, w Czasopiśmie technicznem krakowskiem i w Przeglądzie technicznym warszawskim oraz w osobnej odbitce. Opracowuje dział architektoniczny na Wystawie krajowej z r. 1894 do zbiorowego dzieła, mającego się wydać nakładem Wydziału krajowego.

Prof. Pietsch Edward, wykonał projekt trzonka do bukietu z oksydowanego srebra w stylu renesansu nowoczesnego, wykonanego dla J. O. Księżnej Sanguszkowej; projekta do 3 bogato ozdobionych tek dyplomowych honorowego obywatelstwa miasta Lwowa z użyciem motywów krajowych, wykonane dla J. O Księcia Adama Sapiehy; J. E. hr. pana Stanisława Badeniego i wiceprezydenta miasta Lwowa pana Dr. Zdzisława Marchwickiego. Malował dyplomy honorowe miasta Lwowa na pergaminie dla J. O. Księcia Adama Sapiehy i dla J. W. p. Dr. Zdzisława Marchwickiego. Wykonał wreszcie rysunki do wypalań na drzewie na motywach krajowych oraz kilka innych robót.

Prof. Bruchnalski Kaźmierz, brał czynny udział w I kongresie pedagogów polskich, który się odbył w lipcu 1894 r. we Lwowie i wygłosił referat p. t. „Na jakie trudności napotyka działalność wychowawcza w szkołach przemysłowych“. Odbył podróż informacyjną z polecenia Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia do Chrudimu, Wallachisch Meseritsch, Pragi, Wiednia, Gracu, Klagenfurt, Villach, Mariano i Tryestu.

Prof. Bronikowski Kaźmierz, był zajęty opracowaniem i wydaniem „Drugiej książki do czytania dla szkół przemysłowych“ we Lwowie 1895.

Prof. Wiśniowiecki Tadeusz, wykonał w roku 1894 posąg naturalnej wielkości ś. p. Sz., za który otrzymał na Powszechnej Wystawie krajowej we Lwowie, tegoż roku odbytej, medal srebrny.

Prof. Mostowski Tadeusz, wykonał projekta i kierował budową trzech kamienic jednopiętrowych przy ulicy Tkackiej; kamienic dwupiętrowych przy ulicy Zyblikiewicza i ulicy Kotlarskiej we Lwowie, tudzież budynku Rady powiatowej w Mościskach. Z polecenia Wys. Wydziału krajowego opra-

cował szkice kolonii poprawczych dla nieletnich przestępców w Bylicach, obejmujące budynek dla 160 koregendów, budynki na warsztaty, mieszkania dla Dyrektora, nauczycieli i dozorców, nadto wszystkie budynki gospodarskie. Opracował szkice i projekt ośmioklasowego gimnazyum dla miasta Buczacza. Prowadził budowę c. k. Sądu powiatowego, szkoły fundacyi br. Hirscha i koszar dla kawaleryi w Monasterzyskach. Z polecenia c. k. Rady szkolnej krajowej brał udział w komisyi w sprawie budowy seminaryum nauczycielskiego w Czortkowie. Wykonał projekt i kierował budową willi i budynku gospodarskiego dla Dr. Dzię̧dzielewicza we Lwowie, a w końcu wykonał projekt i kieruje budową grobowca i kaplicy grobowej dla rodziny hr. Łosiów w Czyszkach koło Nowego miasta.

Prof. Rybkowski Tadeusz, wykonał w roku 1894/95: 2 obrazy historyczne, olejno, na prywatne zamówienie a mianowicie:

a) „Król Jan III. pod Barem wita jenerała Kacpra ze Steneliów Hohendorfa, dowódcę 12 chorągwi Brandeburgskich dragonów, przesłanych królowi przez Kurfürsta przy zdobywaniu Kamieńca Podolskiego“.

b) „Wzięcie do niewoli kapitana i dowódcę batalionu wojsk polskich Krzysztofa ze Steneliów Hohendorfa w bitwie pod Borysowem 1812 r.“.

Dwa rysunki do dzieła: „Die Österr. ungarische Monarchie in Wort und Bild“.

2 akwarele do albumu adresowego ofiarowanego J. O. księciu E. Sanguszce, marszałkowi krajowemu, przez marszałków powiatowych.

2 Obrazy rodzajowe, olejno, a mianowicie: *a)* „Powrót z polowania“; *b)* „Wyjazd na polowanie“ na prywatne zamówienie.

Oprócz powyższych prac, wykonał kilka mniejszych, — jak również wypracował szkice do wewnętrznej malarskiej dekoracyi restaurującej się dawnej katedry (obecnie kościoła farnego) w Bieczu.

Prof. Baecker Łucyan, wykonał projekt konkursowy na budowę gmachu „Sokoła“ w Kołomyi (nagrodzony I. premią) i wspólnie plany szczegółowe na tę budowę. Na powszechnej Wystawie krajowej w r. 1894 otrzymał „za odszcze-

gólniające się prace architektoniczne" srebrny medal komitetu wystawy. Opracowuje plany na budowę szkoły wydziałowej w Sokalu przy kierowniczym udziale Dyrektora zakładu, radcy budownictwa p. Gorgolewskiego.

Prof. Kühn Henryk, odrestaurował w roku 1894/95 na polecenie Wysokiego c. k. Namiestnictwa kolekcyą obrazów z zapisu po ś. p. Hieronimie Sadowskim, oczyścił również dla Wys. Wydziału krajowego obraz historyczny Jana Matejki „Konstytucya 3 Maja". — Obecnie zajęty jest oczyszczeniem i odnowieniem obrazów należących do zbiorów JE. pana ministra Agenora hr. Gołuchowskiego.

Prof. Sorys Karol, ur. r. 1851 w Tuchowie; uczęszczał do gimnazyum w Tarnowie, zkąd po zdaniu egzaminu dojrzałości udał się na uniwersytet do Lwowa i zapisał się na dział prawniczy. Po upływie lat trzech przeniósł się na filozofią, oddając się zarazem studyom języków starożytnych i historyi. W roku 1878 został zamianowany zastępcą nauczyciela w II. gimnazyum we Lwowie, a w roku 1892 przeniesiony do gimnazyum w Brodach. W roku 1894 zamianowany został przez Wys. c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia zastępcą nauczyciela w c. k. państw. Szkole przemysłowej we Lwowie dla języka polskiego i niemieckiego.

Nauczycielka Rybak Katarzyna, wykonała według własnego rysunku haft złoty przeznaczony jako wzór dla c. k. państwowej Szkoły przemysłowej we Lwowie, w którym zestawiła wszystkie ściegi, jakie tą techniką wykonane być mogą.

Werkmistrz Żaak Henryk, wykonał okładzinki na adres dla Jego Św. Papieża Leona XIII przesłać się mający przez naród ruski z okazyi 300-letniej rocznicy zawarcia „Unii Brzeskiej", wykładane różnokolorowem drzewem, rzeźbione i malowane według własnego układu na motywach miejscowych ludowych; wypracowuje szczegółowy plan nauki zręczności w nowo utworzyć się mających szkołach wydziałowych na wezwanie Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej, jakoteż robi projekta i szczegóły rysunków dla poważniejszych firm stolarskich we Lwowie.

VIII. WYKAZY STATYSTYCZNE.

1. ŚRODKI NAUKOWE I ZASOBY SZKOŁY Z KOŃCEM ROKU 1894.

1. Urządzenie wewnętrzne, 1447 sztuk, wartości	11.137	zł. 57	ct.
2. Środki naukowe 1275 okazów „	5.394	„ 22	„
3. Biblioteka liczy dzieł 446 „	8.065	„ 26	„
4. Narzędzia, warsztaty stolarskie i tokarnie do drzewa 249 okazów wartości . . .	3.642	„ 33	„
5. Urządzenie działu haftów i koronek 95 okazów wartości	536	„ 71	„
6. Maszyny, urządzenia mechaniczne, narzędzia i urządzenia warsztatowe i ochronne działu ślusarskiego 411 okazów, wartości . .	13.034	„ 32	„
Ogólna wartość środków naukowych i zasobów szkoły w roku 1894 wynosi . . .	41.810	zł. 41	ct.

Nadto zostały wszystkie środki naukowe, biblioteka, urządzenia i warsztaty w ciągu roku 1895 znacznie wzbogacone; jużto darami Wys. c. k. Ministerstwa W. i Ośw. jakoteż przez zakupno z odnośnych dotacyi

2. WYKAZ
frekwencyi uczniów w roku szkolnym 1894/95.

Działy		Kurs I.	Kurs II.	Kurs III.	Kurs IV.	Razem uczniów	Razem uczenic	Ogółem
Dział budowlany	dla murarzy	14	9	5	11	39	—	—
	„ cieśli	3	1	3	—	7	—	—
	„ kamieniarzy	1	1	—	1	3	—	49
Dział artystyczno-przemysłowy	dla rysunków, modelowania i malarstwa dekoracyjnego	33	14	5	3	55	—	—
	„ snycerstwa	8	1	5	3	17		—
	„ stolarstwa	4	6	2	4	16	—	—
	„ tokarstwa	6	—	1	2	9	—	—
	„ ślusarstwa	21	8	10	—	39	—	136
Dział hafciarstwa, uczenice	zwyczajne	8	3	2	4	—	17	—
	nadzwyczajne	—	—	—	—	—	7	24
Dział koronkarstwa, uczenice	zwyczajne	4	3	3	—	—	10	—
	nadzwyczajne	—	—	—	—	—	4	14
Publiczna sala rysunków i model.	dla pań	—	—	—	—	—	61	—
	dla panów	—	—	—	—	—	35	96
Szkoła przemysłowa uzupełniająca	dla działu budowlanego	22	5	—	—	27	—	—
	dla działu artystycznego	54	17	—	—	71	—	98
Kurs matematyczno-rysunkowy dla nauczycieli szkół ludowych		—	—	—	—	51	—	51
Razem		187	68	36	28	334	134	468

3. KLASYFIKACYA
z końcem kursu roku szkolnego 1894/95.

Poszczególne działy	Liczba uczniów zapisanych z początkiem roku	Wynik klasyfikacyi z końcem roku: pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek	nieklasyfikowanych
A. Dział budowlany.					
I. kurs: Murarstwa . . . . 14 uczniów Ciesielstwa . . . . 3 „ Kamieniarstwa . . 1 „	18	13	2	2	1
II. kurs: Murarstwa . . . . 9 uczniów Ciesielstwa . . . . 1 „ Kamieniarstwa . . 1 „	11	10	1	—	—
III. kurs: Murarstwa . . . . 5 uczniów Ciesielstwa . . . . 3 „ Kamieniarstwa . . — „	8	8	—	—	—
IV. kurs: Murarstwa . . . . 11 uczniów Ciesielstwa . . . . — „ Kamieniarstwa . . 1 „	12	11	—	—	1
B. Dział przemysłu artystycznego.					
I. kurs: Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekor. 33 uczniów „ snycerstwa . . 8 „ „ stolarstwa . . 4 „ „ tokarstwa . . 6 „ „ ślusarstwa . . 21 „	72	25	11	2	34
II. kurs: Dział rysunków modelowania i malarstwa dekor. 24 uczniów „ snycerstwa . . 1 „ „ stolarstwa . . 6 „ „ ślusarstwa . . 8 „	29	18	3	4	4
III. kurs: Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekor. 5 uczniów „ snycerstwa . . 5 „ „ stolarstwa . . 2 „ „ tokarstwa . . 1 „ „ ślusarstwa . . 10 „	23	14	3	2	4
do przeniesienia . .	173	99	20	10	43

Poszczególne działy		Liczba uczniów zapisanych z początkiem roku	Wynik klasyfikacyi z końcem roku			
			pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek	nieklasyfikowanych
z przeniesienia . .		173	99	20	10	43
IV. kurs: Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekor.	3 uczniów					
„ snycerstwa . .	3 „					
„ stolarstwa . .	4 „					
„ tokarstwa . .	2 „	12	6	3	—	4
C. Dział haftów.						
I. kurs	8 uczenic					
II. kurs	3 „					
III. kurs	2 „					
IV. kurs	4 „	17	15	—	—	2
D. Dział koronek.						
I. kurs	4 uczenic					
II. kurs	3 „					
III. kurs	3 „	10	9	—	—	1
Razem . .		212	129	23	10	50

4. ILOŚĆ UCZNIÓW
podług narodowości i miejsca stałego pobytu.

Poszczególne działy	Narodowość					Stały pobyt	
	polska	ruska	niemiecka	czeska	włoska	miejscowi	zamiejscowi
A. Dział budowlany.							
Kurs I.	15	3	—	—	—	5	13
„ II.	11	—	—	—	—	4	7
„ III.	7	1	—	—	—	4	4
„ IV.	11	1	-	—	—	5	7
B. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.a / „ I.b	59	13	—	—	—	34	38
„ II.	25	4	—	—	—	11	18
„ III.	19	3	1	—	—	9	14
„ IV.	12	—	—	—	-	5	7
C. Dział haftów.							
Kurs I.	7	—	-	1	—	3	5
„ II.	3	—	—	—	—	3	—
„ III.	2	—	—	—	—	2	—
„ IV.	4	—	—	—	—	2	2
Nadto uczenic nadzwyczajnych	7	—	—	—	—	4	3
D. Dział koronek.							
Kurs I.	4	—	—	—	—	2	2
„ II.	3	—	—	—	—	1	2
„ III.	2	1	—	—	—	3	—
Nadto uczenic nadzwyczajnych	3	—	1	—	—	2	2
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.							
Sala rysunków dla kobiet	56	5	—	—	—	36	25
Sala rysunków i modelowania dla mężczyzn	21	13	1	—	—	18	17
F. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.							
I. Dział przemysłu budowlanego.							
Kurs I.	17	4	1	—	1	11	11
„ II.	4	—	1	—	—	—	5
II. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	49	4	—	—	—	23	31
„ II.	17	—	—	—	—	11	6
G. Kurs matematyczno-rysunkowy dla nauczycieli szkół ludowych.							
Uczestnicy kursu	37	14	1	—	—	9	42
Razem	395	66	5	1	1	207	261

5. ILOŚĆ UCZNIÓW

podług wyznania, z podaniem przeciętnego wieku w poszczególnych działach.

Poszczególne działy	Wyznanie: rz. kat.	gr. kat.	ewang.	mojżesz.	Razem	Przeciętny wiek
A. Dział budowlany.						
Kurs I.	14	3	—	1	18	śred. wiek lat 20 (od lat 16–32)
„ II.	11	—	—	—	11	„ „ „ 23
„ III.	7	1	—	—	8	„ „ „ 25
„ IV.	11	1	—	—	12	„ „ „ 26
B. Dział przemysłu artystycznego.						
Kurs I. a / „ I. b	46	13	—	13	72	„ „ „ 15 (od lat 16–21)
„ II.	20	4	—	5	29	„ „ „ 17
„ III.	13	3	—	7	23	„ „ „ 19
„ IV.	5	—	1	6	12	„ „ „ 21
C. Dział haftów.						
Kurs I.	6	—	—	2	8	„ „ „ 17 (od lat 15–20)
„ II.	3	—	—	—	3	
„ III.	1	—	—	1	2	
„ IV.	4	—	—	—	4	
Uczenice nadzwyczajne	6	—	—	1	7	
D. Dział koronek.						
Kurs I.	3	—	1	—	4	„ „ „ 17 (od lat 15–28)
„ II.	2	—	1	—	3	
„ III.	1	1	1	—	3	
Nadto uczenice nadzwyczajne	3	—	—	1	4	
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.						
Sala rysunku dla kobiet	51	5	—	5	61	„ „ „ 26 (od lat 14–51)
Sala rysunku i modelowania dla mężczyzn	19	1	—	3	35	„ „ „ 32
F. Szkoła przemysł. uzupełniająca.						
I. Dział przemysłu budowlanego.						
Kurs I.	15	5	1	1	22	„ „ „ 25 (od lat 15–35)
„ II.	4	1	—	—	5	
II. Dział przemysłu artystycznego.						
Kurs I.	41	4	3	6	54	„ „ „ 24 (od lat 15–34)
„ II.	15	—	1	1	17	
G. Kurs matematyczno-rysunkowy dla nauczycieli szkół ludowych.						
Uczestnicy kursu	35	16	—	—	51	średni wiek 31 lat od lat 23–45.
Razem	336	70	9	53	468	

IX. SPIS UCZNIÓW
ZAPISANYCH W ROKU SZKOLNYM 1894/95.

(Uczniowie oznaczeni 1 gwiazdką wystąpili w ciągu roku szkolnego.
" " 2 gwiazdkami uczęszczają na kurs ślusarstwa lub stolarstwa budowlanego).
" " krzyżykiem (†) umarli w ciągu roku szkolnego.

I. Szkoła dla przemysłu budowlanego

uczniowie oznaczeni (○) zdali w Wys. c. k. Namiestnictwie egzamin na majstrów murarskich.

I. KURS.

1. Batycki Wład., murarz z Rymanowa.
2. Chmielowiec Szymon, murarz z Radomyśla.
3. Delkiewicz Józef, murarz z Leżajska.
4. Derczyński Edward, murarz z Jarosławia.
5. Dziurczyński Franciszek, murarz z Leżajska.
6. Gierczuk Józef, murarz ze Zboisk.
7. Gryglaszewski Ad., cieśla ze Lwowa.
8. Jabłoński Maksymilian, murarz z Sieniawy.
9.*Koller Michał murarz ze Lwowa.
10. Kuzniar Stan. murarz z Łańcuta
11. Mirkiewicz Walenty, murarz z Przeworska.
12. Nakoneczny Teodor, cieśla z W. Mokrzan.
13. Sadłowski Adam, murarz z Kleparowa.
14. Słabicki Kazimierz cieśla z Zamarstynowa.
15. Steif Wil., kamieniarz ze Lwowa.
16. Turek Karol, murarz z Głogowa.
17. Zawilski Leon, murarz z Leżajka.
18. Zawilski Kazimierz, murarz z Leżajska.

II. KURS.

19. Barański Antoni murarz ze Lwowa.
20. Cwiąkała Franciszek murarz z Blizna.
21. Hrycak Antoni cieśla z Twierdzy.
22. Kogut Jan murarz z Rawy ruskiej.
23. Kulanowski Wincenty murarz z Krakowa.
24. Lubieniecki Szymon murarz z Rymanowa.
25. Maciałek Maksymilian murarz ze Lwowa.
26. Serafin Mich., murarz z Rymanowa.
27. Stachiewicz Kazimierz, murarz ze Lwowa.
28. Tychonowicz Tomasz, murarz z Sąd. Wiszni.
29. Wąsowicz Feliks, kamieniarz ze Lwowa.

III. KURS.

30. Kustanowicz Michał, murarz ze Lwowa.
31. Kwieciński Franciszek, murarz z Leżajska.
32. Oleszek Michał, murarz ze Lwowa.
33. Peredyatkiewicz Józef, cieśla ze Lwowa.
34. Remi Zenon, cieśla z Krasiczyna.
35. Rubinowski Antoni, murarz ze Lwowa.
36. Szpondrowski Karol, cieśla z Krakowa.
37. Stachyra Antoni, murarz z Łańcuta.

IV. KURS.

38.○Dec Stanisław, murarz z Leżajska.
39.○Draniewicz Kasper, murarz ze Lwowa.
40. Duda Teofil, kamieniarz ze Lwowa,
41. Gorący Stanisław, murarz ze Lwowa.

42. Karczmaryk Jan, murarz z Mościsk.
43. Nestorowski Antoni, murarz ze Lwowa.
44. Nowotarski Jan, murarz z Rymanowa.
45. Piskorz Józef, murarz z Komarna.
46. Rozmus Jan, murarz ze Lwowa.
47. Sroczyński Jak., murarz z Leżajska.
48.○Troskiewicz Franciszek, murarz z Przeworska.
49. Wiktor Wacław, murarz z Radomyśla.

II. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

I. KURS.

A. Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekoracyjnego.

50.*Augustin Stanisław z Tarnopola.
51. Baumöhl Abraham z Hodorowa.
52.*Bacheński Władysław ze Lwowa.
53.*Ciesielski Emilian z Kołomyi.
54. Czepielowski Tadeusz Maryan ze Lwowa.
55.*Dąbrowski Feliks ze Lwowa.
56.*Goldenstein Izaak z Konatop.
57.*Gołąbek Eugeniusz z Krakowa.
58. Guzik Emilian z Tartakowa.
59.*Hajdamacha Józef z Mikuliniec.
60. Hładyk Józef ze Zniesienia.
61.*Karabin Jan z Komarna.
62.*Kozłowski Władysław ze Lwowa.
63.*Kiczma Piotr ze Lwowa.
64.*Kozakiewicz Jan z Stanisławowa.
65. Kratochwila Adam z Dąbrowy.
66. Kuczkiewicz Jakób z Nawaryi
67. Lisecki Jan z Bełza.
68. Małysz Jan ze Lwowa.
69.*Mazur Karol ze Lwowa.
70.*Ostafijczuk Adolf z Kołomyi;
71. Ostrowski Stanisław z Warszawy.
72. Pawłowski Antoni z Zaleszczyk.
73.*Penzias Abraham ze Lwowa.
74. Rzędowski Ozyasz z Wiednia.
75.*Scheller Markus ze Lwowa,
76. Skwirczyński Zdzisław ze Lwowa.
77.*Soroń Feliks z Cieszanowa.
78. Swierczyński Tadeusz ze Lwowa.
79.*Umański Apolinary ze Lwowa.
80. Weitzberg Samuel ze Lwowa.
81.*Zbarański Józef z Wiszenki.
82. Zwierzański Kazimierz z Rożdzałowa.

B. Dział snycerstwa.

83.*Bochniak Józef ze Lwowa.
84. Gergowicz Bolesław ze Lwowa.
85. Hobgarski Władysław ze Lwowa.
86. Kłakowicz Kazimierz z Zabłotowa.
87. Łuhowiak Jan z Peczeniżyna.
88. Pelczarski Antoni ze Lwowa.
89. Plichal Stanisław ze Lwowa.
90. Szczudłowski Franc. ze Lwowa.

C. Dział stolarstwa.

91.*Czaprański Karol ze Zbaraża,
92. Gentosz Jan Kanty ze Lwowa.
93.*Grabiński Lech** ze Stanisławowa.
94. Maras Teofil z Rohatyna.

D. Dział tokarstwa.

95. Ballandt Władysław ze Lwowa.
96. Majewski Ludwik z Winnik.
97.*Sałaban Paweł z Komarna.
98. Schaechter Izaak ze Lwowa.
99.*Thumin Kornel z Bohorodczan.
100.*Zajączkowski Jan z Sambora.

E. Dział ślusarstwa.

101. Bank Fryderyk ze Lwowa.
102.*Brugger Stanisław z Tarnopola.
103 Buczkiewicz Jan z Komarna.
104.*Czerkies Józef z Hludna.
105.*Filip Kazimierz ze Lwowa.
106.*Gentosz Jan ze Lwowa.**
107. Gold Adolf z Tarnopola.
108.*Jachimowski Felic. ze Lwowa.**
109. Leszczyński Jan z Komarna.
110. Mikulski Józef ze Lwowa.
111. Mozer Zygmunt ze Lwowa.
112. Niżankowski Eustachy z Siedlisk.
113. Ostrowski Antoni ze Lwowa.
114. Rożanowski August z Mościsk.
115.*Staszkiewicz Tadeusz z Sambora.
116. Swietlik Józef ze Lwowa.
117.*Tyndyk Józef ze Lwowa.
118.*Witrylak Antoni ze Lwowa.

119. Wohl Leon z Husiatyna.
120. Zobler Leon z Żurawna.
121.*Zoreff Józef ze Lwowa.

II. KURS.

A. Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekoracyjnego.

112. Borowski Kazimierz z Orszowiec.
123. Erb Eisig ze Zniesienia.
124. Tuliński Karol ze Lwowa.
125. Hałaciński Antoni z Krakowa.
126 Holzmüller Juliusz z Bolechowa.
127.*Karpiński Karol ze Lwowa.
128. Kormann August z Tarnowa.
129. Müller Henryk de Rauenthal ze Lwowa.
130.*Müller Jakób ze Lwowa,
131. Pełeński Włodzimierz z Komarna.
132. Seidel Alfred z Dąbrowy.
133. Seidenschnur Salomon ze Lwowa.
134. Sliwiński Zygmunt z Woli gnojnickiej.
135.*Zajchowski Wojciech ze Lwowa

B. Dział snycerstwa.

136. Kazatel Kazimierz z Gródka.

C. Dział stolarstwa.

137.*Blazer Akiba ze Lwowa.
138. Koss Jan z Komarna.
139. Leszczyński Jan z Komarna.
140. Semetkowski Zdzisław ze Lwowa.
141. Varisella Jan z Przemyśla.
142. Zaremba Janusz z Bohorodczan.

D. Dział tokarstwa.

....

E. Dział ślusarstwa.

143. Budzynowski Henryk
144.*Czapliński Emil z Stanisławowa.
145 Kaniewski Julian z Tołaczki.
146. Peret Józef ze Lwowa.
147. Rosenmann Majer z Stanisławowa.
148. Semkowicz Ludwik ze Lwowa.
149. Schutty Bolesław z Mużyłowa.
150. Zajączkowski Wład. z Warszawy.

III. KURS.

A. Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekoracyjnego.

151. Goralczyk Jan z Muszyny.
152. Heilpern Izrael ze Lwowa.
153. Kowalski Stanisław ze Lwowa.
154. Scheer Jonasz ze Lwowa.
155. Schlechter Jakòb ze Lwowa.

B. Dział snycerstwa.

156. Baranowski Michał z Hermanwa.
157. Hittner Ozer z Wierzbicy.
158. Koppehmann Abraham z Kołomyi.
159. Olchowy Bazyli z Komarna.
160. Pasternak Jan z Dziubułek.

C. Dział stolarstwa.

161. Drewniak Stanisław z Przemyśla.
162. Makolondra Jan ze Lwowa.

D. Dział tokarstwa.

163. Müller Józef z Warszawy.

E. Dział ślusarstwa.

164. Arend Stanisław z Monasterzysk.
165.*Chmielewski Zdzisław z Sadel.
166.*Fadenhecht Salomon ze Lwowa.
167. Grenzenbauer Herman ze Lwowa.
168. Groszek Władysław ze Lwowa.
169. Harhala Jan z Komarna.
170. Müller Maksymilian z Warszawy.
171.*Wesołowski Juliusz ze Sereta.
172. Zajączkowski Zygmunt ze Lwowa.
173. Żuliński Piotr z Boryni.

IV. KURS.

A. Dział rysunków, modelowania i malarstwa dekoracyjnego.

174.*Berl Benjamin z Podhajec.
175. Hoff Wacław Romuald ze Lwowa.
176. Pollak Izaak z Kopeczyniec.

B. Dział snycerstwa.

177.* Poynar Emil z Chrzanowa.
178. Schebesta Józef z Krakowa.
179. Stolzenberg Aron z Glinian.

C. Dział stolarstwa.

180. Eder Aleksander ze Lwowa.
181. Küller Antoni ze Lwowa.
182. Menkes Izaak ze Lwowa.
183. Rudy Stanisław ze Lwowa.

D. Dział tokarstwa.

184. Jurmann Mojżesz z Buczacza.
185. Kornblüth Aba z Bołszowiec.

III. Dział hafciarstwa.

a) uczenice zwyczajne.

I. KURS.

186. Baternay Janina z Jasów.
187. Bommersbach Ant. ze Stebnika.
188. Günsberg Blima ze Lwowa.
189. Kraft Marya z Chrudimu (Czechy).
190. Klimkówna Domicela z Bursztyn.
191. Potocznianka Helena z Krosna.
192. Pochówna Lorka ze Lwowa.
193. Zagórska Wanda ze Lwowa.

II. KURS.

194. Alscher Henryka ze Lwowa.
195. Neumann Cecylia ze Lwowa.
196. Tebinczanka Jadwiga ze Lwowa.

III. KURS.

197. Einfeld Wilhelmina ze Lwowa.
198.†Piątkowska Olga ze Lwowa.

VI. KURS.

199. Des Loges Adolfina z Lubaczowa.
200. Dydekówna Marya z Wyżniawy.
201. Leurmann Stefania ze Lwowa.
202. Pochmarska Marya ze Lwowa.

b) uczenice nadzwyczajne.

203. Błażek Anna.
204.*Czapekowa Stanisława.
205. Dzieduszycka Hr. Karolina.
206.*Hendel Ernestyna.
207. Kowarzyk Marya.
208. Magdówna Zofia.
209. Pintowska Jadwiga.

VI. Dział koronkarstwa.

a) uczenice zwyazajne.

I. KURS.

210. Krzywy Celina z Firlejówki.
211. Langnerówna Karolina ze Lwowa.
212. Smalska Marya ze Lwowa.
213. Szydłowska Otylia z Wiednia.

II. KURS.

214. Chyżewska Helena z Krakowa.
215. Chyżewska Wład. z Kudrenic.
216. Krużlewska Gizela ze Lwowa.

III. KURS.

217. Langnerówna Wilhel. ze Lwowa.
218. Mazurkówna Marya ze Lwowa.
219. Rusocka Helena z Zamarstynowa.

b) uczenice nadzwyczajne.

220. Einfeld Helena.
221. Köress Olga.
222. Schmidtowa Zofia.
223. Schnażek Marya.

V. Sala publiczna rysunków i modelowania.

a) Sala rysunków dla kobiet.

224. Antonowicz Zofia.
225. Barącz Jadwiga.
226. Bielska Stefania.
227. Blumenthal Klara.
228. Braunseis Marya.
229. Chmielewska Marya.
230. Czaczkowska Teofila.
231. Dutkiewicz Michalina.
232. Dyduszyńska Władysława.
233. Dzieduszycka hr. Anna.
234. Faust Emma.
235. Fiderer Marya.
236. Fischler Matylda.
237. Garfunkel Bronisława.
238. Gasparska Helena.
239. Gasparska Marya.
240. Gołębiowska Ksawera.
241. Gorgolewska Helena.
242. Gutowska Wanda.
243. Hausmann Dorota.
244. Jacobi Wanda.
245. Kamińska Zofia.
246. Kossowska Olga.
247. Kraetterówna Jadwiga.
248. Kruszyńska Janina.
249. Kułaczkowska Helena.
250. Kułakowska Wiktorya.
251. Kuhnówna Hermina.
252. Kusznirsówna Marya.
253. Lachowicz Julia.
254. Lewicka Marya.
255. Libel Władysława.
256. Łozińska Jadwiga.
257. Łuczkowska Stanisława.
258. Łuczkowska Paulina.
259. Łucka Marya.
260. Magdówna Zofia.
261. Majewska Jadwiga.
262. Oleksianka Marya.
263. Oziębłowska Katarzyna.
264. Pikor Gabryela.
265. Pochmarska Stanisława.
266. Pogorska Józefa.
267. Popowiczówna Marya.
268. Porawska Antonina.
269. Pożakowska Irena.
270. Radkiewicz Teodora.
271. Raschek Michalina.
272. Riegerówna Wanda.
273. Römerówna Alicya.
274. Rzepecka Marya.
275. Schubert Gabryela.
276. Smolkówna Julia.
277. Sołtys Paulina.
278. Starklówna Felicya.
279. Strzelbicka Helena.
280. Świerczyńska Józefa.
281. Waschitza Amalia.
282. Wolańska Marya.
283. Wrześniewska Eufrozyna.
284. Zderkowska Amalia.

b) Sala rysunków i modelowania dla męszczyzn.

285. Brzeziński Adam.
286. Charzewski Jan
287. Czernik Włodzimierz.
288. Daniluk Leon.
289. Dąbrowski Jan.
290 Dumicz Józef.
291. Dzikowski Julian.
292. Floryański Eugeni.
293. Gamota Aleksander.
294. Günsberg Alfred.
295. Hirnball Adolf.
296. Homik Jan.
297. Jacyk Jan.
298. Jaeszke Stanisław.
299. Kabarowski Michał,
300. Kaczor Władysław.
301. Keffermüller Józef.
302. Kończarowski Jan.
303. Kubik Gustaw.
304. Kwieciński Kazimierz.
305. Lenk Albert de Treuenfeld.
306. Lesyk Ignacy.
307. Lewakowski Roman.
308. Monseu Władysław.

309. Nabak Hilary.
310. Pachołek Maryan.
311. Pfefferbaum Naftali.
312. Piller Piotr (rys.).
313. Piller Piotr (modelowanie).
314. Sochacki Zygmunt.
315. Sokulski Antoni.
316. Szwedzicki Roman.
317. Welser Ludwik.
318. Woleński Mieczysław.
319. Zieliński Leon.

VI. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

a) dla przemysłu budowlanego.

I. KURS.

320. Bisanz Jan czel. kowalski.
321. Czarnecki Marcin ucz. murarski.
322. Dąbrowski Józef ucz. ślusarski.
323. Dałkun Szymon czel. stolarski.
324. Dembiński Stanisław czel. ślus.
325. Dobrowolski Konstanty czel. kam.
326. Ekiert Julian czel. słolarski.
327. Gerczuk Jan uczeń murarski.
328. Kochański Tadeusz ucz. ciesielski.
329. Koller Michał uczeń murarski.
330. Kuźniewicz Grzegorz czel. kam.
331. Lelek Mikołaj czel. stolarski.
332. Łomnicki Franciszek ucz. ślusars.
333. Makolondra Ludwik czel. kamien.
334. Matusiewicz Jan czel. kamien.
335. Mermon Czesław czel. tokarski.
336. Pawełkiewicz Józef czel. ciesiel.
337. Pelz Władysław ucz. ślus. masz.
338. Potycz Władysław czel. ślusarski.
339. Steif Wilhelm ucz. kamieniarski
340. Twarowski Michał, czel. stolarski.
341. Wilczek Feliks czel. mechanicki.

II. KURS.

342. Goliński Tomasz czel. stolarski.
343. Łyssy Łukasz czel. stolarski.
344. Sroczyński Michał czel. kowalski.
345. Todorowski Ludwik czel. stolar.
346. Ulrich Jan czeladnik stolarski.

b) dla przemysłu artystycznego.

I. KURS.

347. Anders Antoni ucz. ślusarski.
348. Balicki Aleksander czel. stolarski.
349. Bar Antoni czel. ślusarski.
350. Cengel Franciszek czel. ślusarski.
351. Collino Domenico rzeźbiarz.
352. Czechowicz Ludwik czel. stolars.
353. Drewniak Stanisław ucz. stolars.
354. Dumański Wojciech czel. pozłotn.
355. Dominik Franciszek litograf.
356. Drewniewski Aleksander grawer.
357. Eder Aleksander ucz. stolarstwa.
358. Gertner Bronisław pozłotnik.
359. Gorzelnik Gerson fotograf.
360. Gretschel Feliks czel. ślusarski.
361. Gudrich Józef uczeń ślusarski.
362. Hałaciński Antoni ucz. modelow.
363. Herschdörfer vel Wachtel Izaak ucz. malar. pokojow.
364. Janicki Piotr czel. mal. pok.
365. Jurkiewicz Antoni czel. mal. pok.
366. Kalembkiewicz Jan czel. rzeźb
367. Kaliszewski Brunon fotograf.
368. Kamiński Franciszek czel. stolar.
369. Kamiński Wenanty czel. stolars.
370. Karczewicz Adam ucz. rzeźbiar.
371. Kopański Jan ucz. rzeźbiarski.
372. Kulczycki Ignacy czel. stolarski.
373. Küller Antoni uczeń stolarstwa.
374. Kwieciński Marceli czel. stolars.
375. Łączkowski Czesław, ucz. litogr.
376. Magnuszewski Józef czel. stolar.
377. Makolondra Jan uczeń stolarski.
378. Menkes Izaak uczeń stolarski.
379. Mordkiewicz Marceli uczeń rzeźb.
380. Pawełek Edward ucz. ślusarski.
381.*Peleński Józef ucz. malar. pok.
382. Prus Rudolf czel. mal. pok.
383. Rattinger Stanisław czel. ślus.
384. Reimanik Jan czel. introligator.
385. Rojek Józef uczeń ślusarski.
386. Rojek Walenty uczeń ślusarski.
387. Rosenbusch Grzegorz czel. jubil.
388. Rudy Stanisław uczeń stolarski.
389. Rudy Władysław rzeźbiarz.
390. Satori Jan Ryszard czel. rusznik.
391. Semetkowski Zdzisław ucz. stol.

392. Schwamm Karol litograf.
393. Stach Jędrzej czeladnik ślusarski.
394 Toczyski Kazimierz czel. tapicer.
395. Toczyski Józef czel. stolarski.
396. Weissgerber Karol mechanik.
397. Wełyczko Jędrzej ucz. rzeźbiarski.
398.*Wesołowski Juliusz ucz. mal. dek.
399. Willer Izaak ucz. cyzelierski.
400. Zieleniewski Maryan sztukator.

II. KURS.

401. Aseńko Stanisław czel. ślusarski.
402. Bar Stanisław ucz. mal. pokoj.
403. Bojarski Seweryn czel. mal pok.
404. Boroń Józef czel. rzeźbiarski.
405. Brückner Maksym czel. mal. pok.
406. Leńczewski Jan czel. ślusarski.
407. Maćkowka Gustaw czel. ślusar.
408. Orkasiewicz Teobald ucz. rzeźb.
409. Protzner Stanisław czel. siodlar.
410. Reczuch Tadeusz ucz. rzeźbiar.
411. Schebesta Józef rzeźbiarz.
412. Stroiński Tadeusz ucz. drukarski.
413. Schuhart Michał czel. ślusarski.
414. Szubertowicz Aleks. czel mal. pok.
415. Szymkowicz Michał czel. stolar.
416. Ubich Franc. ucz. mal. szyl. i lak.
417. Wygnaniec Teodor czel. ślusars.

VII. Kurs matematyczno-rysunkowy dla nauczycieli szkół ludowych.

418. Antosiewicz Kazimierz z Turki.
419. Begiński Emil ze Lwowa.
420. Cwakleński Stanisław z Gorliczyna.
421. Charzewski Jan ze Lwowa
422. Czernik Włodzimierz ze Lwowa.
423. Daczyszyn Jan z Żółkwi.
424. Dziewota Władysław z Cagowy.
425. Długoszewski Feliks z Łapanowa.
426. Grzebieniowski Jan z Monasterzec.
427. Jaworczykowski Maryan z Bełza.
428. Kaszycki Włodzimierz z Rożniatowa.
429. Korczowski Maksymil. z Gdowa.
430. Kowalski Wojciech z Klikowy.
431. Krajkowski Piotr z Jezupola.
432. Kropiński Władysław ze Lwowa.
433. Krawczyszyn Eliasz z Mościsk.
434. Kubik Gustaw ze Lwowa.
435. Kurdydyk Onufry z Kałusza.
436. Krzywda Seweryn.
437. Ławrowski Władysław z Drohowyża
438. Marczewski Bolesław z Zatora.
439. Macewka Michał z Załoziec.
440. Majeranowski Walery z Pomorzan.
441. Milski Jan ze Lwowa.
442. Motak Jan z Krakowa.
443. Nowak Jan z Kołaczyc.
444. Obrębski Jan z Zagórza.
445. Ochęduszko Marceli z Liska.
446. Onyszkiewicz Julian ze Zbaraża.
447. Pawecki Radwan ze Lwowa.
448. Pihut Dymitr z Tarnopola.
449. Pichurski Feliks z Borszczowa.
450. Rottenberg Jan z Żurawiniec.
451. Szafrański Jan ze Lwowa.
452. Szabłowski Józef z Chrzanowa.
453. Szajna Gustaw z Grobel.
454. Sroka Józef z Kent.
455. Siekierski Jan z Kupna.
456. Szczerczak Piotr z Myślenic.
457. Sokołowski Feliks z Kałusza.
458. Starzyński Erazm z Majdanu gór.
459. Spolski Łukasz z Winnik.
460. Toczyski Tadeusz z Glinian.
461. Urbański Faustyn ze Lwowa.
462. Witwicki Kwiryn z Muszyny.
463. Wolański Włodzimierz z Weissenbergu.
464. Wolski Zygmunt z Słobódki leśnej.
465. Wojnarowski Leonard z Chołojowa.
466. Wuffka Stanisław z Nawaryi.
467. Zawirski Adam ze Lwowa.
468. Zieliński Leon ze Lwowa.

X. STYPENDYA.

Ogólna kwota pobrana przez 38 uczniów i 5 uczenic jako stypendya w roku szkolnym 1894/5 wynosi 6.175 zł. i rozdziela się w następujący sposób:

a) Stypendya stałe:

4 stypendya rządowe dla uczniów po 150 zł. . . .	600 zł.
2 „ „ „ „ „ 100 „ . . .	200 „
5 stypendyów gminy miasta Lwowa im. ces. Franciszka Józefa dla uczniów po 120 zł.	600 „
2 stypendya Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie dla uczniów działu budowlanego po 60 zł. . .	120 „
1 stypendyum im. Zygmunta Weisera dla uczniów . .	250 „
2 stypendya im. Dyrektora Zimy z funduszów Galic. Kasy oszcz. we Lwowie dla uczniów po 250 zł. .	500 „
Razem . .	2.270 zł.

b) Stypendya niestałe na rok szkolny 1894/5:

1 stypendyum Wys. Wydziału krajowego dla uczniów	250 zł.
1 „ „ „ „ „ „	150 „
3 stypendya Wys. Wydz. kraj. dla uczenic po 100 zł.	300 „
3 „ „ „ „ „ uczniów po 80 zł.	240 „
2 „ „ c. k. Min. skarbu dla uczniów po 100 zł.	200 „
2 „ „ „ „ „ „ uczenic po 100 zł.	200 „
2 „ im. Ducheńskiego dla uczniów przemysł. szkoły uzupełniającej po 150 zł.	300 „
1 stypendyum im. Ducheńskiego dla uczniów przemysł. szkoły uzupełniającej	125 „
8 stypendyów z fundacyi Brn. Hirscha tylko dla uczniów wyznania mojżeszowego po 200 zł. .	1.600 „
3 stypendya takie same po 100 zł.	300 „
2 „ im. Bernsteina tylko dla uczniów wyznania mojżeszowego po 120 zł.	240 „
Razem . .	3.905 zł.

Nadto otrzymało 3 uczniów tytułem jednorazowej zapomogi z kwoty 60 zł., przeznaczonej na ten rok przez Świetną Izbę

handlowo-przemysłową we Lwowie po 20 zł. . . 60 zł.
1 uczeń 35 zł. zapomogi z funduszów gm. Peczeniżyna 35 „
3 uczniów najpilniejszych po 20 zł. jako premie z funduszów gminy król. stoł. miasta Lwowa . . 60 „
Razem . . . 155 zł.

Z nierozdzielonego w roku 1893/4 jednego stypendyum rządowego w wysokości 100 zł. otrzymało jako jednorazowy zasiłek z działu budowlanego 4 uczniów po 15 zł. . 60 zł.
i 4 „ „ 10 „ . 40 „
Razem . . . 100 zł.

Pilni uczniowie doznają wreszcie znacznej ulgi przez uwolnienie od opłaty czesnego. W roku szkolnym 1894/95, korzystało z tej ulgi na cały rok uczniów i uczenic 108, na drugie zaś półrocze uczniów i uczenic 23.

Powyżej wyszczególnione stypendya pobierali następujący uczniowie:

a) Stypendya rządowe:

1. Harhala Jan z III. roku działu ślusarstwa 150 zł.
2. Olchowy Bazyli z III. roku działu snycerstwa 150 zł.
3. Küller Antoni z IV. roku działu stolarstwa 150 zł.
4. Rudy Stanisław z IV. roku działu stolarstwa 150 zł.
5. Semkowicz Ludwik z II. roku działu ślusarstwa 100 zł.

b) Stypendya gminy miasta Lwowa im. Cesarza Franciszka Józefa:

1. Ballandt Władysław z I. roku tokarstwa 120 zł.
2. Eder Aleksander z IV. roku stolarstwa 120 zł.
3. Groszek Władysław z III. roku ślusarstwa 120 zł.
4. Kormann August z II. roku mal. dekor. 120 zł.
5. Pasternak Jan z III. roku snycerstwa 120 zł.

c) Stypendya Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie:

1. Serafin Michał z II. kursu działu budowlanego 36 zł.
2. Kustanowicz Michał z II. kursu dz. budowlanego 36 zł.

d) Stypendyum im. Zygmunta Weisera.

1. Schebesta Józef z IV. roku działu snycerstwa 250 zł.

e) Stypendyum im. Dyrektora Zimy:

1. Hałaciński Antoni z II. roku modelowania 250 zł.
2. Semetkowski Zdzisław z II. roku stolarstwa 250 zł.

f) Stypendya Wydziału krajowego:

1. Dydekówna Marya z III. roku działu haftów 100 zł.
2. Langnerówna Wilhelmina z III. roku koronek 100 zł.
3. Tebinczanka Jadwiga z II. roku haftów 100 zł.
4. Müller Maksymilian z III. roku ślusarstwa 80 zł.
5. Zuliński Piotr z III. roku ślusarstwa 80 zł.
6. Kazatel Kazimierz z II. roku snycerstwa 80 zł.
7. Piller Antoni z publ. sali rysunków 150 zł.
8. Poynar Emil z IV. roku snycerstwa 250 zł. *)

g) Stypendya c. k. Ministerstwa skarbu:

1. Chyżewska Władysława z II. roku koronek 100 zł.
2. Chyżewska Helena z II. roku koronek 100 zł.
3. Różanowski August z I. roku ślusarstwa 100 zł.
4. Wesołowski Juliusz z III. roku ślusarstwa 100 zł.

h) Stypendyum im. Ducheńskiego:

1. Steif Wilhelm ze szkoły przem. uzupełn. 125 zł.
2. Stroiński Tadeusz ze szkoły przem. uzupełn. 150 zł.
3. Jurkiewicz Antoni ze szkoły przem. uzupełn. 150 zł.

i) Stypendya z fundacyi Br. Hirscha:

1. Berl Benjamin z IV. roku mal. dekor. 200 zł.
2. Fadenhecht Salomon z III. roku ślusarstwa 200 zł.
3. Grenzenbauer Hermann z III. roku ślusarstwa 100 zł.
4. Heilpern Izrael z III. roku mal. dekor. 100 zł.
5. Jurmann Mojżesz z IV. roku tokarstwa 200 zł.
6. Koppelmann Abraham z III. roku snycerstwa 200 zł.
7. Kornblüth Aba z IV. roku tokarstwa 200 zł.
8. Menkes Izaak z IV. roku stolarstwa 200 zł.
9. Pollak Izaak z IV. roku modelowania 200 zł.

---

*) Z powodu wystąpienia Emila Poynara przed końcem kursu nadał Wysoki Wydział krajowy pozostałe raty stypendyjne uczniom: Budzynowskiemu Henrykowi z II. roku ślusarstwa i Łuhowiakowi Janowi z I. roku snycerstwa.

10. Schlechter Jakób z III. roku mal. dekor. 100 zł.
11. Stolzenberg Aron z IV. roku snycerstwa 200 zł.

j) Stypendya imienia Marka Bernsteina:

1. Schaechter Izaak z I. roku tokarstwa 120 zł.
2. Zobler Leon z I. roku ślusarstwa 120 zł.

Jednorazowe zasiłki otrzymali następujący uczniowie:

a) z kwoty 100 zł. pozostałej z stypendyum rządowego za rok 1894:

1. Ćwiąkała Franciszek z II. kursu budowlanego 10 zł.
2. Dec Stanisław z IV. kursu budowlanego 15 zł.
3. Draniewicz Kasper z IV. kursu budowlanego 15 zł.
4. Gorący Stanisław z IV. kursu budowlanego 10 zł.
5. Hrycak Antoni z II. kursu budowlanego 15 zł.
6. Kustanowicz Michał z III. kursu budowlanego 10 zł.
7. Stachyra Antoni z III. kursu budowlanego 15 zł.
8. Tychonowicz Tomasz z II. kursu budowlanego 10 zł.

b) z kwoty 60 zł. udzielonej na rok 1894 przez lwowską Izbę handlowo-przemysłową:

1. Piskorz Józef z IV. kursu budowlanego 20 zł.
2. Serafin Michał z II. kursu budowlanego 20 zł.
3. Szpondrowski Karol z III. kursu budowlanego 20 zł.

c) z funduszów gminy Peczeniżyna:

1. Łuhowiak Jan z I. roku snycerstwa 20 zł. i poraz drugi kwotę 15 zł.

Premie, z kwoty 60 zł., przeznaczonej przez gminę miasta Lwowa dla trzech najlepszych uczniów, otrzymali:

1. Guzik Emilian z I. roku mal. dekor. 20 zł.
2. Koss Jan z II. roku ślusarstwa artyst. 20 zł.
3. Schuhart Michał z szkoły przemysł. uzupełn. 20 zł.

XI. BIBLIOTEKA UCZNIÓW.

Do biblioteki uczniów w ciągu roku szkolnego 1894/5 darowali książki:

Profesor K. Bronikowski: 96. *) Tarło, powieść przez J. U. Niemcewicza. 97. Lirnik mazowiecki, szkic literacki przez Jana Kasprowicza, Lwów 1893. 98. Wspomnienia Wschodu przez Z. S. Lipsk 1855.

Profesor K. Bruchnalski: 99. Wybór nowel i opowiadań najznakomitszych współczesnych pisarzy polskich, zebrał Henryk Kopia, Lwów 1895.

Uczniowie:

A. Z działu budowlanego.

M. Maciałek: 100. Powrót do gniazda, powieść z podań XVI. wieku przez J. I. Kraszewskiego. Warszawa 1883. 101. Marek Poraj, powieść przez I. Zacharjasiewicza. Kraków 1867. 102. Poezye A. Mickiewicza, wydanie zupełne w 4 tomach. Lwów 1886. 103. Geografia powszechna ułożona dla użytku szkół średnich, wydali Baranowski i Dziedzicki. Lwów 1883. 104. Ks. Kanonika Schmidta 100 Powiastek dla dzieci spolszczonych przez Jana Chęcińskiego. Warszawa 1889. 105. Opowiadanie o Tadeuszu Kościuszce,, napisała M. Stadnicka. Lwów 1888. 106. Syn marnotrawny czyli znaleziony skarb. Warszawa 1878. 107. Pamiętna wojna narodu polskiego za wiarę, wolność i niepodległość w roku 1830—31 napisał Wł. T. Kisielewski, prof. gimnazyalny. Sambor 1880.

B. Z działu przemysłu artystycznego.

KLASA I. A.

B. Gergowicz: 108. Pierwiosnki, napisała Zofia Gergowiczówna. Lwów 1894.

J. Leszczyński: 109. Pielgrzym w Dobromilu (wydawnictwo Macierzy polskiej XVI).

J. Mikulski: 110. Historya kęsa chleba przez Jana Macé, przełożył z francuskiego Alojzy Kuczyński. Warszawa 1864.

*) W zeszłorocznem sprawozdaniu wymieniono poprzednich 95 książek.

A. Ostrowski: 111. O życiu i pismach A. Mickiewicza, opowiedziała M. Wysłouchowa. Lwów 1890.

A. Pelczarski: 112. O odkryciu Ameryki (wydawnictwo Macierzy polskiej L. 57). Lwów 1892.

A. Rożanowski: 113. Geografia fizyczna Polski, napisał Łucyan Tatomir. Lwów 1863. 114. Weltera Dzieje powszechne. Tom I., przełożył Z. Sawczyński. Kraków 1886.

L. Wohl: 115. Zima wśród lodów przez J. Verne.

J. Zajączkowski: 116. O sejmie czteroletnim, napisał Dr. August Sokołowski.

Klasa I. B.

S. Baumöhl: 117. Z Krzyżackich bojów, powieść historyczna z XIV. wieku, przez E. Zoryana. Złoczów 1885.

F. Soroń: 118. Zbałamuceni, powieść współczesna, napisał Jul. Nowakowski (wydawnictwo ludowe). Lwów 1892. 119. Treny Jana Kochanowskiego. 120. Niewola i ciekawe przygody jenerała Kopcia. Lwów 1883. 121. O hetmanie Zamoyskim i o tem, co się za jego czasów w Polsce działo. Opowiedział K. J. Nitman. Lwów 1893. 122. Dwa opowiadania dla ludu. Lwów 1892.

KLASA II.

K. Borowski: 123. Fr. Hoffman: Nemezis. 124. Historya Polska przez L. Liśniowską. Kraków 1859.

St. Brugger. 125. Podróż wózkiem po Szwecyi i Norwegii przez Alberta Vandal, przekład z francuskiego. Warszawa 1877. 126. Żywot Św. Wojciecha, opisał Darosław Janowski Lwów 1885. 127. Święty St. Szczepanowski, napisał Marceli Nowakowski. Lwów 1893.

H. Budzynowski: 128. Opactwo Grodzieckie, powieść przez Paulinę Wilkońską. Lwów 1872. 129. Polskie Dzieje i Nadzieje, poezye ks. Fr. Sawy. Buczacz 1881. 130. Gdy się było młodym. Wspomnienia z podróży po szerokim świecie przez J. Gordona. Lipsk 1871.

A. Hałaciński: 131. Dramat jednej nocy, poemat dramatyczny w I. akcie przez A. Urbańskiego. 132. Na poddaszu, dramat w I. akcie. 133. Dożywocie, komedya w 3 aktach Al. hr. Fredry. 134. Porzecze Wisły, wspomnienia z podróży.

Lwów 1872. 135. Tatuś pozwolił, komedya w I. akcie. 136. Onufry, komedyjka w I. akcic przez St. Dobrzańskiego. 137. Pamiętnik Ewuni. 138. Komedye Al. hr. Fredry tom V. Ciotunia, Zemsta. Warszawa 1871. 139. Wypisy polskie dla klas niższych c. k. szkół gimnazyalnych i realnych Tom IV. Lwów 1880. 140. Dajmon. Fantazya przez J. I. Kraszewskiego. Warszawa 1884. 141. Rzeź w Krożach, opowiedział wierszem St. Komornicki. Lwów 1895.

Holzmüller: 141. Weltera Dzieje powszechne Tom. I. Tom VII. Sawczyński.

A. Kazatel. 143. Tomko Prawdzic przez J. I. Kraszewskiego. Lwów 1873. 144. Polska w XVII. wieku czyli Jan III. i dwór jego przez Al. Bronikowskiego. Przemyśl 1883.

A. Kormann: 145. Do wolności. Opowiadania z dziejów XIX. wieku. (Tow. im Staszica). Lwów 1893.

J. Leszczyński: 146. Pisma pośmiertne Jul. Słowackiego. Tom I. Lwów 1866.

H. Müller: 147. Piśmiennictwo polskie w życiorysach i obrazkach, ułożył Józef Chociszewski. Poznań 1874.

J. Peret: 148. Generał Jan Henryk Dąbrowski. (Tow. im. Staszica). Tomik II. Lwów 1889. — 149. Moskwa wobec Unii i Polski. Tomik III. Lwów 1889. — 150. O sejmie i wyborach do Sejmu, napisał Dr. Lesław Boroński. Lwów 1889. — 151. Józef Pułaski, starosta warecki, twórca konfederacyi barskiej. — 152. Konrad Wallenrod. — 153. Żywot Tadeusza Kościuszki. Lwów 1889. — 154. Protest Józefa Wybickiego posła pomorskiego. Lwów 1889. — 155. Intrygi dworskie. Szkic z czasów Augusta III. — 156. Bunt Hajdamaków na Ukrainie r. 1768. — 157. Wielkie Księstwo warszawskie. Lwów 1890. — 158. O miłości Ojczyzny, podług Karola Libelta. 159. Żywot Karola Marcinkowskiego. — 160. Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego 1832. — 161. Lwów w roku 1809.

M. Rappaport: 162. Lunatycy, opowiadanie przez Dr. Tripplina. Wilno 1857.

B. Schutty: 163. Popiel i Piast, tragedya w 5 aktach przez Miecz. Romanowskiego. Lwów 1862.

Z. Semetkowski: 164. Wisia Perpetua, obraz z III. wieku. Kraków 1868. — 165. Lepiej późno niż nigdy, opowiedział

Wł. Strowski. (Wydawnictwo Macierzy Polskiej). Lwów 1890. — 166. Pierwsza książeczka na gwiazdkę, przez J. K. Gregorowicza. Warszawa 1874. — 167. Zochna Hrabianka, powieść obyczajowa, napisał J. K. Turski. — 168. Ramoty i Ramotki. Tomik IV, napisał A. Wilkoński. — 169. Przewodnik literacki rocznik XV1. Rok 1888. — 170. Zofia Kopakowska, powieść.

J. Zaremba: 171. Wielka wojna w r. 189? z oryginału angielskiego przełożył Z. Poznański. Lwów 1894.

KLASA III.

J. Góralczyk: 172. Podręcznik geografii ojczystej, ułożył Józef Chociszewski. Poznań 1892.

O. Hüttner: 173. Jermoła, powieść J. I. Kraszewskiego.

W. Groszek: 174. Opowiadania z dziejów Polski B. Kalickiego. Lwów 1871.

J. Makolondra: 175. Piśmiennictwo polskie w życiorysach, wydał Józef Chociszewski. Poznań 1874.

M. Müller: 176. Pamiętniki Kwestarza, Ignacego Chodźki.

S. Kowalski: 177. Renegat, powieść tegoczesna Adolfa Nałęcza. (Biblioteka mrówki). Lwów 1889.

S. Schlechter: 178. Wieczór Św. Sylwestra, napisał ks. J. Gondek. Tarnów 1875.

P. Żuliński: 179. O ks. Staszicu, napisał K. Promyk. — 180. Pisma pośmiertne Ks. St. Chołoniewskiego. Lipsk 1851. — 181. Przykłady i wzory z poetów i prozaików polskich Dr. K. Mecherzyńskiego. — 182. Zabytki piśmienne najdawniejszej polszczyzny. — 183. Niezasłużony ale szczęśliwy, powieść J. Dzierzkowskiego. — 184. Miasto i wieś, powieść dla ludu, opowiedział J. Starkel. — 185. Dzieje powszechne Weltera w tłum. Z. Sawczyńskiego. Tom I.

XII. INWENTARZ.

W roku 1894 powiększył się inwentarz szkolny o następujące przedmioty.

(Przedmioty oznaczone (*) są darami Wys. Ministerstwa Wyzn. i Ośw., (**) zaś darami osób prywatnych lub instytucyi publicznych, (†) są wykonane w warsztatach szkolnych).

I. Inwentarz urządzenia wewnętrznego.

Inwt. Nr.	sztuk.	
1232—1291	60	krzeseł dębowych
1292—1302	11	sztalug do rysunków z drzewa miękkiego
1303—1312	10	kostek (taboretów) do stawiania wzorów
1313	12	desek 50 *cm* □ do modelowania
1314	8	desek 50 *cm.* szer. 70 *cm.* dług. do modelowania
1315—1326	12	postumentów o 3 nogach do obracania w kierunku poziomym
1327—1331	5	tablic z drzewa miękkiego, podwójnych ruchomych do ściągania w ramach stale umocowanych
1332—1333	2	szafy z drzewa miękkiego, do przechowania rysownic
1334	1	szafa z drzewa miękkiego do przechowania drobiazgów ślusarskich
1335	1	szafa z drzewa miękkiego do przechowania drobiazgowych robót tokarskich
1336—1337	2	szafy z drzewa miękkiego z trzech stron oszklone, na przechowanie robót tokarskich, snycerskich i ślusarskich
1338—1339	2	szafy z drzewa miękkiego do przechowania robót hafciarskich i koronkarskich
1340—1341	2	linie do rysowania na tablicach ściennych
1342—1343	2	trójkąty do tablic ściennych
1344—1345	2	cyrkle drewniane
1346	1	linia na kółkach do tablicy ściennej
1347	1	gablota 200 *cm.* długa 270 *cm.* wysoka z drzewa miękkiego
1348—1349	2	gabloty 150 *cm.* długich 270 *cm.* szerokich z drzewa miękkiego
1350—1352	3	ramy dębowe na wyroby ślusarskie
1353	1	nożyce do papieru
1354—1356	3	dzbanki emaliowane na wodę
1357—1358	2	wiaderka cynkowe na wodę
1359	1	siekiera do rąbania drzewa
1360—1361	2	konewki cynkowe
1362—1366	5	wieszadeł małych politerowanych do przybicia na
1367	1	ośnik

Inwt. Nr.	sztuk.	
1368	1	stół dębowy, bajcowany, z płytą dekorowaną intarzyami †
1369	4	krzesła dębowe bajcowane, rzeźbione do powyższego stołu †
1370—1371	2	półki bajcowane z krokszytynami na rysunki †
1372	1	stół do rysowania, z płytą drzewa lipowego na toczonych nogach †
1373—1378	6	stolików do klas z drzewa miękkiego †
1379	1	skrzynka na przybory rusunkowe dla kursu niedzielnego
1380—1383	4	kobylice a mianowicie 2 wysokie i 2 niskie z drzewa surowego dla użytku warsztatowego †
1384	1	skrzynka na rysunki rulonowe w kształcie postumentu †
1385	1	skrzyneczka na baterye do dzwonków elektrycznych w warsztatach
1386	1	drabina dla stolarni 2·7 *m.* długa
1387	12	skrzynek na skrawki papieru do sal szkolnych †
1388	20	spluwaczek drewnianych do sal szkolnych †
1389	1	półka do książek bajcowana do biblioteki szkolnej †
1390	5	wieszadeł o toczonych kołkach do sal szkolnych †
1391	1	pieczątka z drzewa hebanowego, srebrem wykładana †
1392	1	płaskorzeźba „Sen Jakuba“ z drzewa lipowego w ramie dębowej †
1393	1	Madonna, statua według Marconiego (rzeźba) †
1394	1	Madonna, medalion w ramach, według Marconiego †

Inwentarz II. środki naukowe.

1100*	40	sztuk modeli gipsowych dla działu snycerskiego
1101	1	Bayer et Wunderlich „Zbiór wzorów dla rysunków wolnoręcznych 6 zeszytów małych i 1 zeszyt duży“
1102	73	wiązań i spojeń drzewnych dla cieśli
1103	1	krzyżowe sklepienie, model dla działu murarskiego
ad 673*	3	Andel das polychrome Flachornament, nowa serya, zeszyt 1. 2. 3.
1104—1119	6	modeli gipsowych; podwójnie
1120—1147	28	modeli gipsowych przez prof. Aloisego Kiebachera do nauki rysunków dla ślusarzy
1148	1	Kirchner Filip. Vorlagen für das Gewerbliche Fachunterricht zeszyt I.
1149	1	St. Barabasz. Ornament płaski na pomnikach krakowskich z XV i XVI wieku część I.
1150	1	Schwertner Einführung in das Ornamentenzeichen
1151	12	brył geometrycznych do nauki obliczania objętości, a mianowicie 1 $dm.^3$ otwarty 2 graniastosłupy pro-

Inwt. Nr.	sztuk.	
		ste, 1 graniastosłup ukośny, i ostrosłup pięcioboczny, 1 stożek, 1 walec, 1 ostrosłup ścięty, 1 stożek ścięty i 3 sztuki przynależne.

Inwentarz III. Biblioteka.

ad 2	1	Formenschatz der Renaissance pro 1893
ad 10	1	Blätter für Kunstgewerbe pro 1893
ad 11	1	Mittheilungen des k. k. öst. Museums für Kunst und Industrie
ad 70	1	Bucher Geschichte der technischen Künste zeszyt 27, 28 i 29
ad 142	1	Wiener-Bau Industrie Zeitung, rocznik XI, 1893
ad 326*	2	zeszyty Orientalische Teppiche zeszyt VII i VIII
ad 354	1	Deutsches Malerjournal 1893 tom XVI 3 zeszyty
ad 380	1	Wienermode, rocznik VI 1893
402	1	Wild; Vorlagen für das geometrische Projectionszeichnen
403	1	Stadtmüller; konstrukcya maszyn, tom III
404	1	Kuglmeyer; Projectionslehre tekst i atlas
405*	1	Eigl. das Salzburger Gebirgshaus
406*	1	Dzieło pamiątkowe z powodu 100 letniego jubileuszu Józefa Rössla
407*	1	Beer; Chorgestühl in der Certosa bei Pavia
408*	1	egzemplarz dzieła Arbeiten der österr. Kunstindustrie aus den Jahren 1868—1893 zeszyt I.
ad 372	1	Die Costümausstellung im. k k. öst. Muzeum 1891 zeszyt I.
ad 332	2	Lipperheide; Häusliche Kunst zeszyt 9, 10,
ad 228	1	Lipperheide; Musterblätter für häusl. Kunst IV.
ad 70	2	Bucher; ,,Historya sztuki technicznej" zeszyt 28 i 29
ad 145	1	Monarchia austryacko węgierska w słowie i piśmie, zeszyt od 171—194
ad 115	1	Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen, tom XII supl XII zeszyt 1—4
409**	1	Dr. Stochbauera; der Metallschmuck in der Mustersammlung des bayerischen Gewerbemuseums zu Nürnberg 1887" (dar Muzeum w Norymberdze)
ad 399**	1	Oesterreichisch-ungarische Revue XV, zeszyt 2—6 i XVI zeszyt 1—6
411**	1	Bericht der Handels und Gewerbekammer Prag 30 December 1893
412**	1	Bericht der Handels und Gewerbekammer Prag 18 Jänner 1894
413**	1	Summarischer Bericht der Handels und Gewerbekammer Brünn pro 1893

Inwt. Nr.	sztuk.	
414**	1	Bericht der Handels und Gewerbekammer Prag 19 October 1873
415	2	Ewald; Farbige Decorationen vom XV—XIX Jahr hundert wydanie I—XIII
416	1	Andley, Wandmalereien des Mittelalters
417	1	Bräuer; Vorlegeblätter für den Zeichenunterricht
418	1	Lacher, „Mustergiltige Holzintarsien"
419	300	tablic do nauki niemieckiego renesansu
420	1	Kraft „Grundriss der mechanischen Technologie" I
421	1	Collaert „Entwürfe zu Schmuckgegenständen"
422*	1	Falke Jakob von „Holzschnitzereien aus der Sammlung des k. k. öst. Museums" 55 tablic z r. 1893
423*	1	Statistik der Seeschifffahrt und des Seehandels in der öst. Häfen 1892
424*	1	Navigazione in Trieste nel 1893
425*	1	Commerzio di Trieste nel 1893
ad 326*	1	„Orientalische Teppiche" zeszyt IX i X
426	6	Viollet Le Duc „Dictionnaire Raisonné du Mobilier Français de l' epoque carlov. à la Renaissance", tomów 6
427	1	A. Charret Grassi „Raccolta di Sofitti, del XVI—XIX secolo del Migliori Castelli & Pallazi del Piemonte.
428	1	S. S. Jacob et Th. Hendley „Jeypore Enamels"
429	1	Hulme Eduard „Plantform" 1868 London
430	1	Arsene Alexandre „Histoire de l' Art decoratif de XVI Siècle Paris
431	2	Prof. Melchor zu Strassern „Ornamentale und kunstgewerbliche Sammelmappe" serya IV i V, koronki z XVI do XIX stulecia
432	1	Geuel „das Aussere der Wohngebäude" 2gi nakład
433	1	Geuel „Anlage der Wohngebäude" 2gi nakład
434*	1	Türkische, arabische, persische centralasiatische und indische Metallobjecte, dzieło obejmujące 50 tablic
435	1	Dr. Karol Benoni „Stylistyka kupiecka i przemysłowa" dla szkół przemysłowych i handlowych, wydanie drugie 1893
436	1	Dr. Heymerle Franz Ritter von, „Deutsches Lesebuch für Mittelschulen (Gewerbeschulen)" III wydanie 1891
437**	1	„Rys historyczny założenia, rozwoju i stanu obecnego, c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie" Zajączkowski 1894.
438*	1	Statistischer Bericht der Handels und Gewerbekammer Brünn 1894

Inwt. Nr.	sztuk.	
439*	1	„Kunstgeschichtliche Characterbilder aus Österreich Ungarn“ przez Otta Jlg. 1893
ad 415	1	Ewald farbige Decorationen vom XV—XIX Jahrhundert“ zeszyt 14, 15 i 16
440	1	Meurer „Italienische Majolicafliesen aus dem Ende des XV und Anfang des XVI Jahrhundertes“ Berlin 1890
441	1	Wassmuth Ernst „Neue Malereien“ zeszyt 1—7
442	1	Grunow, „Plastische Ornamente“ der italienischen Renaissance zeszyt 1—3
443	1	Lambert Henry „Flore decorative“
444	1	Lambert Henry „Flore naturelle“
ad 10	1	rocznik „Blätter für Kunstgewerbe“ XXIII pro 1894
ad 2	1	rocznik „Formenschatz der Renaissance“ pro 1894
ad 11	1	rocznik „Mittheilungen des k. k. Museums für Kunst und Industrie pro 1894
ad 380	1	rocznik „Wienermode“ pro 1894
445	2	L Noe „Architecture et Sculpture en France“ 2 roczniki
446	1	Planet „Le Style dans la Peinture decorative“

Inwentarz VI. maszyn i urządzeń warsztatów ślusarskich.

154	2	Półki do kuźni na narzędzia kowalskie, z przegrodkami z drzewa sosnowego †
155	2	szafki wysokości 80 *cm.* szerokości 50 *cm.* z półeczkami z drzewa miękkiego, lakierowane
156	1	szafka wysokości 123 *cm.* szerokości 82 *cm.* z półeczkami na dwoje drzwiczek, z drzewa miękkiego, lakierowane
157	1	zwrotnica pasowa z podzieloną tarczą o średnicy 500 $^{m}/_{m}$, szerokości 110 $^{m}/_{m}$, zupełnie gotowa do zmontowania, bez śrub przymocujących
158	1	łącznik frykcyjny do transmisyi
159	6	dzwonków elektrycznych, wraz z 6ma bateryami, przyciskami i drutami przewodnimi
160	10	elejarek (smarowniczek)
161	1	dźwignia żelazna
162	2	kowadła po 131 kg.
163	1	róg kowalski (Sperrhorn)
164	2	młoty po 6·40 kg.
165	1	kadź do hartowania narzędzi (Löschtrog)
166	1	kadź do bajcowania (Steingutrog)
167	1	miernik zesuwalny (Schublehre)
168	1	miernik do mierzenia głębokości (Tiefenmass)

Inwt. Nr.	sztuk.	
169	1	miarometer do mierzenia grubości (Gefühlsschraube)
170	1	cyrkieł obejmujący z dwoma miarami (Greifzirkel) 120 m/m
171	1	amerykańskie obcęgi do obcinania drutu (Zwickzange)
172	1	miara do mierzenia grubości drutów (Drathlehre)
173	6	Kręcideł (Stubsreibahlen)
174	2	gruntownice (Schneideisen)
175	1	skład liter (Prima) 10 m/m
176	1	skład cyfr 10 m/m
177	1	kluba z szczęką (Spannkluppe)
178	8	klub z szczęką (Spannkluppen)
179	15	śrubsztaków od 30—110 kg.
180	11	cyrkli obejmujących (Greifzirkel) 13 *cm.*
181	11	cyrkli śpiczastych (Spitzzirkel) 19 *cm.*
182	11	imadełek szerokich 12 *cm.* (Feilkloben)
183	11	imadełek wązkich 12 *cm.* (Feilkloben)
184	11	imadeł do śrubsztaka (Reifkloben) 13 *cm.*
185	2	duże imadła ręczne 17 *cm.* (Schlüsselfeilkloben)
186	11	korb do wiercenia (Brustleier mit Versenker)
187	11	piłek do metalu 26 *cm.* (Sägebogen sammt Blatt)
188	12	piłek do metalu (Sägebogenblätter)
189	11	cep do polerowania podwójnych (Poliersthäle)
190	11	obcęgów płaskich (Flachzangen) 17 *cm.*
191	11	obcęgów krągłych (Rundzangen) 17 *cm.*
192	11	smarowniczek
193	3	kamienie do szlifowania (Oelsteine)
194	12	form kowalskich różnych
195	4	trzpienie kowalskie
196	2	podstawki do kuźni
197	1	podstawa pod płytę z dziurami do kuźni
198	5	młotków kowalskich
199	1	przebijak kowalski czworograniasty
200	1	przebijak kowalski krągły
201	1	forma kowalska
202	1	konsol do kuźni
203	2	pary kleszczy kowalskich
204	3	haczki do ognia
205	1	kluba do kucia kluczy
206	5	dłut do żelaza
207	1	pobijak do klinów transmisyjnych (Keiltreiber)
208	5	sztanc do małej prasy
209	1	nóż do tokarni
210	2	formy kowalskie
411	1	młotek ręczny.

XIII. PRZEPISY WARSZTATOWE

DLA UCZNIÓW C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ WE LWOWIE.

(Zatwierdzone reskryptem Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 16. czerwca 1894. L. 4998).

§. 1. Każdy uczeń jest obowiązany stawić się w warsztatach 10 minut przed rozpoczęciem nauki praktycznej, przywdziać ubranie robocze, przygotować potrzebne narzędzia i maszyny, i rozpocząć pracę punktualnie o naznaczonej godzinie. Przybywanie wcześniejsze, tudzież pozostawanie w warsztatach po za godzinami nauki nie jest dozwolone.

§. 2. Przechodzenie w miejsca, innym uczniom do roboty przeznaczone, samowolne opuszczanie sali warsztatowej, wychodzenie do innych sal warsztatowych i samowolne pomaganie w robocie innym uczniom, jest wzbronione.

§. 3. Robotę przydziela uczniom odnośny werkmistrz, tudzież wydaje potrzebne do jej wykonania narzędzia i materyały. Każdy uczeń ma oddane mu narzędzia utrzymywać w porządku, używać ich stosownie do potrzeby, a z używanym materyałem obchodzić się oszczędnie.

§. 4. Gdyby oddane uczniowi narzędzia zaginęły, lub gdyby je uczeń umyślnie uszkodził, albo całkowicie zepsuł, będzie za to nie tylko do odpowiedzialności pociągnięty, lecz także obowiązany do wynagrodzenia szkody.

§. 5. Przynoszenie materyałów i narzędzi, przeznaczonych do roboty, z po za obrębu szkoły, jakoteż zatrudnianie się innemi robotami, jak temi, które uczniowi przez werkmistrza przydzielone zostały, jest wzbronione.

§. 6. Zabieranie ze sobą narzędzi do nauk służących, tudzież wypożyczanie tychże po za obręb budynku szkolnego, jakoteż przywłaszczanie sobie przez ucznia materyałów, należących do szkoły, chociażby one były nawet bez wartości, podlega karze.

§. 7. Przedmioty wykończone w warsztatach szkolnych stają się własnością szkoły, a uczniowie nie mogą tymi przedmiotami samowolnie rozporządzać. Każdy uczeń jest obowiązany prowadzić regularnie pod nadzorem werkmistrza notatki, dotyczące przydzielonej mu roboty, z uwzględnieniem ilości godzin

przy tej pracy spotrzebowanych i na żądanie winien je okazać kierownikowi warsztatów lub dyrektorowi.

§. 8. Przy czterogodzinnej pracy uczniowie mają po pierwszych dwóch godzinach 10 minut, przy pięciogodzinnej pracy po dwóch pierwszych; a przy sześciogodzinnej pracy, co dwie godziny 15 minut pauzy. Pauza przeznaczona jest wyłącznie do wypoczynku, a uczniowie winni w czasie jej zachowywać się pod każdym względem przyzwoicie i odpowiednio do przepisów szkolnych.

§. 9. Wszelkie manipulacye przy transmisyach będących w ruchu, zakładanie lub zdejmowanie pasów, dotykanie się części maszyn w ruchu będących, jakoteż w ogóle stawanie w pobliżu maszyn, jest tym uczniom surowo wzbronione, którzy do tego nie otrzymali specyalnego upoważnienia.

§. 10. Po ukończeniu nauki praktycznej, winien każdy uczeń oczyścić codziennie swoje miejsce do roboty przeznaczone, uporządkować narzędzia i złożyć je na właściwem miejscu. Uczeń jest nadto obowiązany szafkę z narzędziami, do której swe narzędzia i odnośną robotę pod zamknięciem składa, na żądanie przełożonych otworzyć.

§. 11. Każdej soboty winni uczniowie wyczyścić wspólnie jak najstaranniej stoły warsztatowe, maszyny i wszystkie inne przyrządy.

§. 12. Żadnemu uczniowi nie wolno opuszczać sali warsztatowej bez umycia rąk i twarzy. W tym celu ma każdy uczeń przynieść własny ręcznik i mydło. Nadto jest każdy uczeń obowiązany sprawić sobie niebieski ubiór robotniczy i utrzymywać go w czystym stanie.

SPIS RZECZY.